ARANIYOR ! BULANA 10.000 LİRA

Akbaba

İnce duvarlı Poli-üretan'lı AEG'lerle Tasarruf

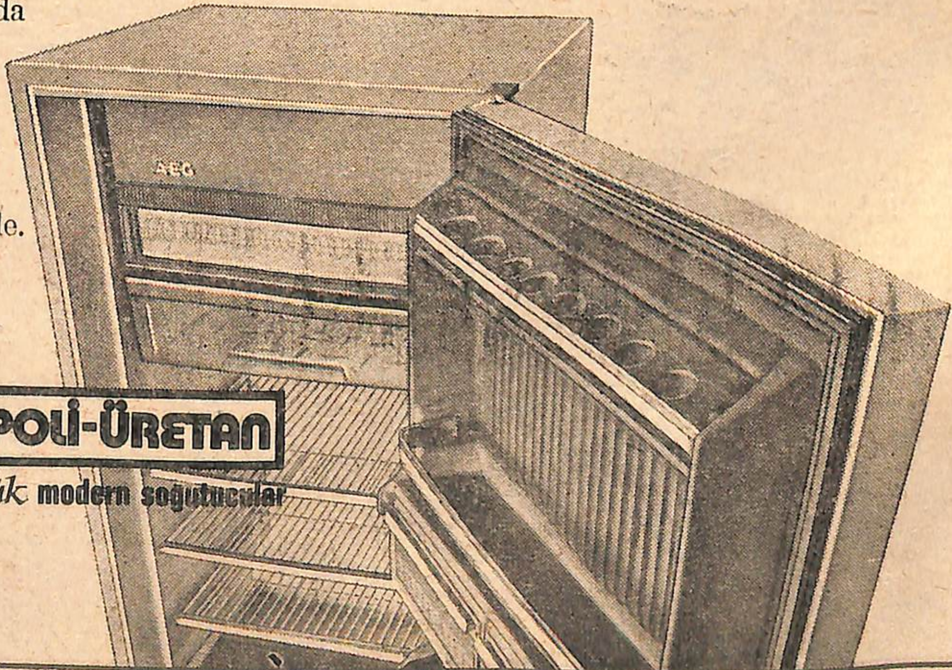
Yerden elektrikten paranızdan

✱Poli-üretan'lı (yani ince duvarlı) AEG soğutucuları, **yerden tasarruf** sağlıyor size. Daha az yer kapladıkları halde, daha çok yiyecek - içecek aldıkları için.

✱Poli-üretan'lı (yani ince duvarlı) AEG soğutucuları, **elektrik sarfiyatından tasarruf** sağlıyor size. Soğuğu en etkili şekilde koruyan Poli-üretan'la tecrit edildikleri için.

✱Poli-üretan'lı (yani ince duvarlı) AEG soğutucuları, **paranızdan da tasarruf** sağlıyor size. Aynı paraya, daha büyük bir iç hacim verdikleri için.

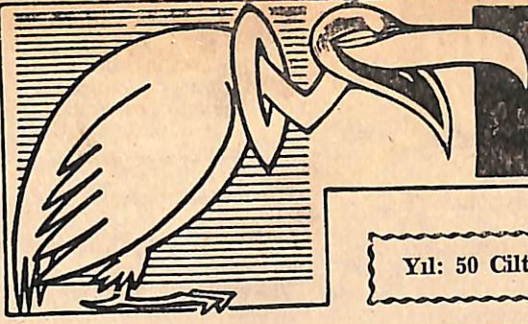
... Ve birbirinden cazip 4 güzelim renkte, 8 değişik boyda Poli-üretanlı soğutucuyu, bu yıl yalnız AEG sunuyor size. En yakın AEG Bayinizde.

AEG **POLİ-ÜRETAN**

içi *daha büyük* modern soğutucular

(Manajans : 2532 — 116)

Yıl: 50 Cilt: 23 Sayı: 35 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 16 Ağustos 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

SEL

YURDUMUZUN birçok başka bölgelerinde yaşayan vatandaşların duaları gibi, İstanbul'luların yakarışları da bazan yanlış anlaşılıyor galiba.

«Su! Su!» diye sabah akşam inleyen yüzbinlerce İstanbul'lunun dileklerine nihayet geçen hafta cevap geldi. Ama musluklardan değil, göklerden! En büyük şehrimizin çukur semtlerini göğüs boyu sulara gömen bir tufan halinde...

Öyle semtlerin denize yakın yerlerindeki ana caddelerinde sandalla gezenler oldu.

Bu durumu sürekli kılarak oraları Venedik kanalları gibi turistik bakımdan değerlendirmeyi düşünen plâncılarımız var mı, bilmiyoruz. Şimdilik zarar büyük. Teknik nedeni de açık:

Cadde ve sokakların akıtım şebekesi yetersiz. Üstelik her taraf çerçöp dolu. Sel bastırıp da mazgallar tıkanıverince ortalık göl oluyor.

Zaman zaman hızlı yağmur yağmasını önleyemiyeceğimize göre, perişanlığın tekrarlanmamasını sağlamanın tek yolu, şebekeyi yeterli duruma getirmek.

Atla deve olmayan bu iş er geç yapılacaktır. Ama ne zaman?

Şehrin kalabalığı ve pisliği arttıkça tıkanıklıkların da çoğalmasıyla zarar cana tak dedirtince!

— Peki, tedbirini niçin vaktinde almayız derseniz...

Buna bir başka soruyla karşılık vermek gerekir:

— Hangi tıkanıklığın tedbirini vaktinde almışız ki?

Bugün her alanda Türk toplumunun tablosu tıkanık mazgal önünde birikmiş sel suyu görüntüsüdür.

İşte ortaokul, lise, üniversite kapılarında biriken öğrenciler.

«Fareli köyün kavalcısı!»

İşte şehir çevrelerinde biriken gecekondular.

İşte yerli yabancı işveren masalarında biriken iş dilekçeleri.

İşte Meclisin önünde biriken reform tasarıları.

İşte... Ama saymakla bitmez ki!

Gelenler nimet selleri olduğu zaman bile bunlardan yararlanmasını bilemiyor, ille önlerini tıkıyoruz.

Falan bölgede filân meyvenin görülmemiş bir bolluğu oluyor; değerlendirme yolu bulunamadığı için ürünün çoğu dallarda çürüyor.

Gelsin diye yırtındığımız turistler çoğalmaya başlıyorlar; kafileleri sınır kapılarında saatlerce bunaltıp püskürtüyoruz.

Merkez Bankasına döviz yağıyor; yatırım projelerini vaktinde hazırlayıp uygulayamadığımız için aylak aylak duruyor paracıklar kasalarda...

Toplumumuzun genel görüntüsüne bakarken insanın ruhuna dolan sabırsızlık sıkıntısında bir büyük tehlike var.

Şöyle demek tehlikesi:

— Bir an önce şu tıkanıklıklar açılsın da, ne olursa olsun!

Buradaki «ne olursa olsun» sözü aslında «kim olursa olsun» anlamına gelir tabiî.

Yâni:

— Biri (yahut birileri) çıksın, dilediğini yapsın, isterse bir zaman her türlü özgürlüğü tüm kaldırsın... Elverir ki bütün mazgallar çabucak temizlensin, şu sular akım güldür güldür!

Netekim ruhlardaki bu sabırsızlığı sezen birtakım politika oyunbazları durumdan yararlanmaya çalışmaktalar. Olağan koşullar içinde kendilerine hiçbir iktidar umudu göremeyen bu ihtiras kumkumaları, yurdumuzdaki bunalımı ağırlaştırmak, çıkmaza girildiği havasını yaratmak, tıkanıklıkları gideriverme iddiasıyla meydana fırlayacak bir keramet sahibine yanaşıp post kapabilmek için uzun süreden beri ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar.

Oysa öyle bir deneme, ülkemizdeki hiçbir mazgalı temizleyemez. Üstelik en büyük tıkanıklığı doğurur:

Toplumun yaşama neşesini, çalışma hırsını, yaratma şevkini kırar.

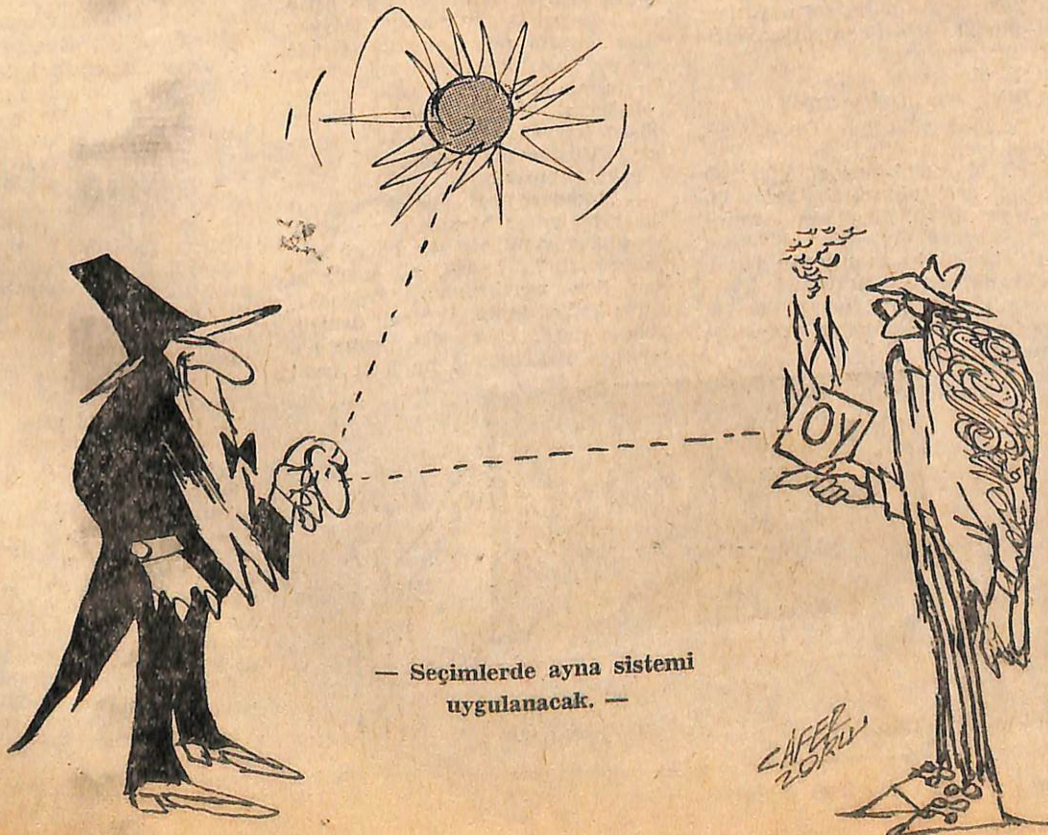
Bugün Türk toplumunun her tarafında göze çarpan sıkıcı birikintileri dağıtmanın yolu ise; yeni tıkanıklıklar yaratmak değil, tabiî yatakları daha açmak, daha açmak, daha açmaktır.

Temiz akıntıdan kimseye zarar gelmez. Türkiye'de bugüne kadar görülen kötü taşkınlar da yol açıklığından değil, başka türlü pisliklerin birikmesinden doğmuştur.

Bütün bunların tartışılması bile gereksiz aslında. Çünkü halkımızın Yirminci Yüzyıla yetişip çağımıza katılma isteği artık öyle güçlü bir akım oldu ki, o coşkun derenin önünü kesmek kimsenin elinden gelmez.

Bunu anlamayan yahut anlamak istemeyen ve ille tıkaç rolüne çıkmaya heveslenenler, kısacık bir süre başarı kazansalar bile boylarını aşıverecek sularda önce kendileri boğulacaklardır.

AKBABA

— Seçimlerde ayna sistemi uygulanacak. —

Şikâyat Kutusu

Yalçın KAYA

— Bekâr için ancak bu odamız var.

Neşeli Pansiyon'un sahibi Osman Alanya çifti karyola dışında üç karışlık dolaşılacak yeri bulunan odayı gösteriyordu. Müşterinin bavullarına bakarak:

— Siz Alamanya'dan geliyonuz galiba, dedi.

Pipolu genç:

— Öyle yapıyoruz ağbi, dedi.

Öbür genç:

— Banyo var mı, banyo? diye sordu.

— Banyo olmaya ne var?!. dedi Osman. Bu meret yeni icat edilmedi ya. Isıt govayı, yıkan yıkanabildiyin gadar.

— Nerede?

— Ne nerde?... Suyu ısıtmasını soruyosan, mutfakta ısıtcan. Suyu nerden alcam diyosan, nah orda, çınarın dibinde çeşme var. Yıkanma suyu evdeki depolardan alınmacak... Nerde yıkancam diyosan, helânın döşemesine dahta attın mı, orda tam tekmil yıkanabilirsin.

Kızı Safiye dışarıdan Osman'a seslendi:

— Buba, burda iki gâvur var. Bi şeyler soruyolar.

Pansiyon sahibi, genç müşterilerine:

— Biriniz gelin de dercümanlık yapın Allasen, dedi. Bu heriflerle başımız dertte. Garşılıklı geçiyoz, gaşık oyunu oynar gibi biribirimize meram annattırmaya çalışıyoz. Zor oluyo.

Pansiyonun önünde, arkasına tekerlekli evi takılmış bulunan bir spor otomobil duruyordu. Arabada orta yaşlı bir çift vardı. İki de köpekleri... Kıvırcık, siyah tüylü, şimşir traşıyla rezil edilmiş iki küçük hayvan...

Pipolu delikanlı, arabanın plâkasını görünce, arkadaşına:

— Bunlar Belçikalı, dedi. Acaba Almanca biliyorlar mı?

Öteki, boksörlerinkini andıran burnunu kibarlık olsun diye serçe parmağıyla karıştırıyordu.

— Sor be yahu! dedi. Bu otu benden iyi biliyorsun. Dört yıldır Almanya'dasın.

Osman Alanya'ya açıkladı:

— Ben anlıyorum da cevap veremiyorum. Yoo cevap da veriyorum da, anlatamıyorum. Daha doğrusu, anlamıyorlar. Hepsi kalın kafalı... Arkadaş benden üç ay eski. Ondan, iyi biliyor.

Pipolu, yabancı çifti başıyla selâmladı. Arkasından:

— Siz doyç şprehin?... diye sordu.

Osman efendi hayranlıkla dinlemişti. Boksör burunlu delikanlı, arkadaşını kastederek «Nasıl, nasıl?» diye Osman'ı dürtükledi.

Spor otomobilin direksiyonundaki adam, olumlu bir şekilde kafasını salladıktan sonra makineli tüfek gibi konuşmaya başladı. Pipolu ile arkadaşı afalladı. İlk tepki, boksör burunludan geldi:

— Çüş oğlum, çüş!... Heriifn zembereği boşandı yahu.

Tercümanlığı yüklenen delikanlı, söylenenlerden tek kelime anlamamıştı. Uydurdu:

— Pansiyonu görmek istiyorlar.

«Danke şön» deyip Belçikalıları peşine taktı. Osman efendi başa geçmek istedi. Yabancı çifti dirsekle c.saslı bir şekilde «pardon» ladı. Kadının omuzu duvara çarpıp sıyrıldı. Erkek güneş gözlüğünü düşürdü. Bereket kırılmadı.

Önce alt kat gezildi. Oda, mutfak, helâ... Belçikalılar burasını karanlık bulmuşlardı. Üst katı da gezdiler. Belçikalı kadın banyoyu sordu. Pipolu anlamadı. Kadın, yıkanma taklidi yaptı.

Pansiyon sahibi:

— Banyo no! dedi. No pardong!

— No?... diye sordu kadın.

— No!... Banyo no, çıpı çıpı yes!.. Govayla su ısıtmak yes, helâda yıkanmak yes; banyo no!

Pipolu, pansiyon sahibinin komedisini sahneye koydu. Kovayı ocağa oturttu. Sonra ısınmış farzedip tuvalete götürdü. Yabancıların yüzü buruşmuştu. Osman, helâ taşının üstünü bir kaç tahtayla kapattı ama, berikilerin yüz ifadeleri değişmedi.

Adam, pansiyon sahibine:

— No!... dedi.

Almancayı iyi bildiğini Osman'a göstermek isteyen pipolu delikanlı, Belçikalıya sordu:

— Nayn?...

— Nayn, nayn!...

Osman efendi:

— Nalın yes!... diye atıldı.

Koridordaki çamaşır dolabının altından kayışları takır takır kuruyup sertleşmiş bir çift takunya çıkardı.

— Yahu onlar nalın sormuyorlar, dedi pipolu. «Nayn» diyorlar. «Olmaz» diyorlar yâni.

— Ne olmazmış?

— Böyle banyo olmazmış.

— Olmazsa güle güle. Onları zorla tutan yok.

Belçikalılar otolarına döndüler. O sırada yoldan geçen arabalardan biri klâkson çaldı. Az ötede durmuştu. Yabancılar seyirttiler. Klâkson çalan Türk'tü ve Fransa'dan İstanbul'a kadar onlara arabasıyla refakat etmişti. Birlikte hoş günler geçirmişlerdi. Kucaklaştılar. Fransızca konuşuyorlardı.

Türk hayret içinde pansiyoncu ile gençlere sordu:

— Yahu burada köpek pansiyonu var mı?

Osman:

— Ne, ne?... diye horozlandı. Ben onları bi köpeklersem görürler.

Belçikalıların yol arkadaşı:

— Alınma arkadaş, dedi. Onlar köpeklerini bırakacak yer arıyorlar. Avrupa'da öyle oteller var... Gemlik'te birine sormuşlar. Burasını tarif etmiş. Gırgırına söylemiş demek.

Pipolu genç konuştu:

— Doğru dedin, arkadaş. Avrupada her bir hayvanatın oteli vardır.

Boksör burunlu:

— Düşün bak, dedi, herif burada köpeklerini bile yatırmıyor.

Osman efendinin dili tutulmuştu. Bakışlarını sağa sola kaçırırken küçük oğlunu buzdolabından meyve suyu çalarken gördü. Çocuğa tekme tokat girişti:

— Dürzünün eniği, ben onları senin için mi goydum?!. Su içsen, böbreğinin fiyakası mı bozulur? Artık gazoz bilem beğenmiyoz. İlle bibuçuk liralık şaftali suyu iççez. Dürzü, bahçede şaftali mi yok? Ağaç dibinde çürüyüp duruyo.

Yabancılar uzaklaştı. Arkadaşları olan Türk de onları arabasiyle takip etti.

Pipolu delikanlı, Osman'a:

— Bu adamlar böyle işte! dedi.

Pansiyoncu hırsını alamamıştı. Çocuğu tokatla mutfağa yolladı:

— Çöp denekesini boşalt! Marş! Yalnız dıkınmayı düşünme. Deneke boşalcak, depolara su dolcak.

Pipolunun sözüne cevap olarak da:

— Sen ne diyon be? dedi. Üste bin lira verseler, böylelerini gapıdan içeri gomam. Bi kerem bunların ahlâkı gadar kötü bi ahlâk, dünya âleminde yokdur. Niye «Belçika» diyorlar?... Çünküm bunların garıları yolda yürürken öyle gıvırıyolar ki, hep belleri çıkı çıkıveriyo... Sen bana herbir milleti sor.

Borsör burunlu:

— Ama hayvana itibarı gördün, dedi.

— Gâvurun hayvanından ne olcak? Onun dünyası varsa ahreti yok. Hayat dediyin, göz açıp gapayasıya gadar geçer. İş, öte darafta. Hayvan öbür darafta rahat etmeli. Orada her yer çayırlık, her yer bayır aşağ. Su da mis gibi memba suyu. Şişede, öyle hazır... Sen biliyon mu, gâvura düşen hayvan «Ah, ah» der ağlarmış, «Müslümana düşemedim bi».

Boksör burunlu:

— Arkadaş, dedi, bunlar fasafiso! Bırak bu kafayı. Memba suyuymuş!.. Memba suyunu şişeden hangi hayvan içebilir? İçerse, bir maymun içer. Sen ne diyorsun, arkadaş?... Biraz kelleyi topla. Avrupalı dediğin allâme değil. Fakat sistemcidir namussuz. Bak meselâ bu işler nasıl düzelir... Sen şikâyet kutusu nedir, bilir misin?... Kim bir işte bir aksaklık görürse hemen şikâyetini yazıp o kutuya atar. Avrupa'da her işyerinde bu kutulardan var. Ama fabrikada, ama otelde...

Pansiyoncu ilgilendi:

— Nasıl bi gutu bu?

— Nasıl olacak, bayağı kutu.

— Ne renk?

— Allahım Yârabbim! Rengin ne şeyi var şimdi?

— Yânim içi boş bi gutu?...

— Yahu dolu olsa, onun adı kutu olmaz zaten.

— Kâğıdı içine atacan?

Pipolu dalga geçti:

— Sen istersen dışına atarsın. Keyfine kalmış. Hem o zaman kutuya da ihtiyaç kalmaz. Öyle ya, dışına atıyorsun.

Osman efendi ciddiye aldı:

— Ben de onu diyom canım, dedi. Boşuna ne diye gutuya masarif olsun?

Boksör burunlu, arkadaşının şaka ettiğini söyledi. Kutusuz olmazdı. Olmazdı ama, bunun mukavvadan olanı bile o işi görürdü. Ayakkabı kutusu, şeker kutusu, her neyse...

* * *

Eskişehirli Ruşen:

— Yahu, dedi, bak benimkinden ne çıktı: «Kumlu ayaklarla pansiyona girilmecek. Alantirik gece uyuduktan sonra söndürülsün. Bi de çarşaflarda ekmek gırıntısı bulunmak gönahtır.»

Misafirler, odalarındaki kutularda buldukları pusulaları iskeledeki kahvede yüksek sesle ve gülerek biribirlerine okuyorlardı:

— «Depolardaki sular kendini açık bırakmacak. Kapaksız yemek tenceresi ayrıca galaysız olursa buzdolabı için mazurludur.»

— «Şansına ayit gas tüplerini gullanan, pansiyonun tüpünü gizli olarak istifayde edemez. Ederse yatak başına günde elli guruştur.»

— «Gazoz paraları peşin
Gırmızı meşin».

— «Ceryan sarfiyatı çok harcanmasın diye geceleyin buzdolabının ceryanı gesildiyine heva garardıktan sonra dolap içine akacak, gokuşcak, bir de bozuşcak şeylerin gonması yerine çamaşır tozu, sigara, gibrit ve de diş macunu izne dâbidir. Meyvalardan mesûlyet gabul edilmez.»

— «Yıkanan ayaklar çarşaflarda gurutulmaması reca olunabilir.»

— «Şaftali yenirse, âfiyetle çekirdekleri kül daplasına veya çöp Jenekesine atılsın. Çarşaf veya pike üstünde şaftali veya şaftali gibi sulu meyvalar yenip leke tertip edilmemesi çok önemle reca edilir.»

— «Bekâr olanlar pansiyonda ve denizde ayilelerden uzak durması ihmal edilmez. İçerde bi ayile varken helâ gapısı önünde sıra beklenmecek.»

— «Yetişkin iki insan, odada diyer garyolayı boş goyup bi tek garyolaya binmesi yakışık almamaktan başka somyalar en pahalısındandır. Bozulması men olunmuştur.»

— «Buzdolabına sarmısaklı yoğurt yasakdır.»

* * *

Pipolu:

— Osman ağbi yahu, sen ne yaptın? dedi. Dükkân, müşteriden şikâyetçi olmaz. Müşteri, dükkândan şikâyetçi olur.

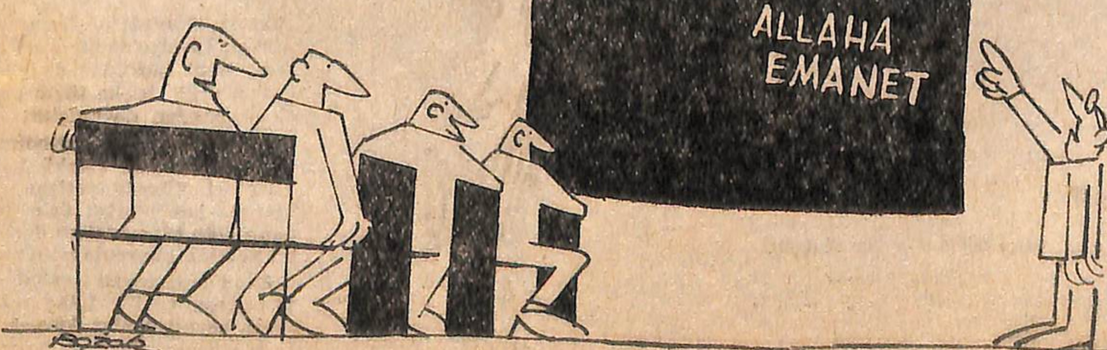
Pansiyoncu, sert bir çıkış yaptı:

— Yok be!... Garı gibi hizmet ettiyimiz yetmiyo mu?!. Nankörlüğü Allah da sevmez, gul da... Hele biri ağzını açam desin. Ya da bi şey yazmaya galksın... O yazdıyı galem var ya, o galem, neye yaradıyını unutur da «Hararet derecesi oldum» sanır.

Köse bıyıklı bir köylü, kapıdan bakıyordu. Yayvan yayvan gülerek:

— Len Osman, benim öküze şööle baniyolu bi oda!... diye takıldı. Helâsı da alafıranga olsun.

Yalçın KAYA

— Resmî şoför okulları açılacak. —

YELPAZE

REFiK ERDURAN

PÜR NÛR O MEVKİ!

GEÇENLERDE yarım milyonuncu işçi kardeşimiz Almanya'ya uğurlanırken gözünüz yaşarmadı mı?

Yaşarmadıysa, ayıp sizin gözünüze!

Ne törendi o... Devlet temsilcileri, Almanya elçileri, gümrük bekçileri... Yetkililer, ilgililer, bilgililer... Armağan, çiçek, öpücük, basın, fotoğraf, flâş... Kutlama, uğurlama, nutuklama falan derken heyecandan tıkanıyordu işçi kardeş. Geçirdiği fenalığı güç atlattı da uçaktaki yerine oturtulabildi.

Ertesi sabah gazetelerde o törenin üstüne yayınlanan haberleri, döktürülen yazıları, iri puntolu başlıklara çıkarılan demeçleri falan okurken benim de hamiyetten böğrüm sancıdı.

Ne lâflar vardı, ne lâflar!

Fedakâr işçilerimiz, cefakâr işçilerimiz, vefakâr işçilerimiz, kahraman işçilerimiz, vatan kurtaran işçilerimiz, arslan kaplan işçilerimiz... Çevremizde gördüğümüz her şeyi onlar elleriyle yapmışlar, yüzyıllar boyunca bu topraklar üstünde ulusal servet yaratmışlar, o da yetmeyince son yıllarda yurt dışından milyarlarca liralık döviz getirmişlerdi.

Bütün bunlara karşılık biz ne vermiştik onlara?

Almanya'ya gidebilen beşyüz bininci işçiye armağan, çiçek ve nutuk vermiştik.

Ya dörtyüz doksandokuz bin dokuzyüz doksan dokuzuncuya? Beşyüz bin birinciye? Yıllardır beklevip de Almanya'ya gidemeyenlere?

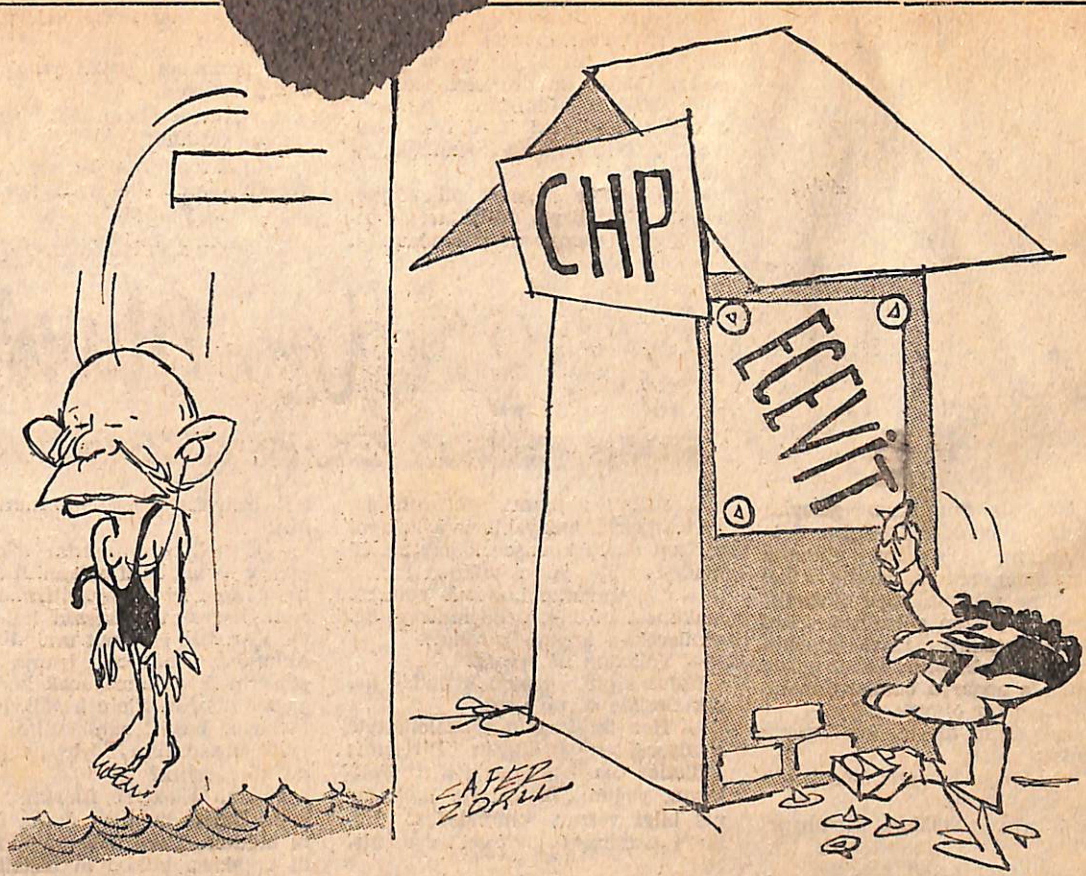
Onlara da nutuk verdik, onlara da! Bol bol...

Demeçlerden biri şöyle başlıyordu netekim:

— Gönlümüzde bütün işçilerimizin özel bir mevkii vardır...

Bu «özel mevki» sözü üstünde düşündüm. Düşündükçe daha çok hak verdim söyleyene.

Gerçekten de işçilerimizin yalnız gönlümüzde değil, toplumumuzun her alan ve köşesinde gayetle özel mevkileri vardır. Ekonomik düzenimizde, politik güç paylaşmamızda, eğitim sistemimizde, emniyet arşivlerinde, mahkeme koridorlarında, hastahane kapılarında...

Çivileme... Raptiyeleme!..

Sevgili işçilerimizin her yerdeki mevkilerinin ne kadar özel olduğunu anlamak için tören sırasında Yeşilköy Hava Alanına bir göz gezdirmek yeterdi zaten. Onlar «normal» yolculardan apayrı yerlerden geçmiyorlar mıydı?

Gerçi alanda işçilerimize ayrılan tesisler, gösterilen muamele, yapılan servis öteki yerlerdekinden çok daha kötüydü ama, bunu kendilerinin aleyhinde bir tutumun belirtisi sanmak yanlış olur. Ayırım ne de olsa hayat seviyesi, eğitim, üst baş falan bakımından öteki yolcuların biraz gerisinde kalmaları ihtimali bulunan sevgili işçi kardeşlerimizi o yüzden mahçup düşme tehlikesinden korumak gibi ince bir düşünceyle yapılmaktadır sanırız.

Düşünsenize:

İlkokulu bile bitirememiş, yıllardır Almanya kuyruğunda sıra beklerken kâh iş bulup kâh aylak dolaşmış, içinde perperişan yaşadığı susuz gecekonduda kimbilir kaç gündür yüzünü yıkayamamış bir işçimiz, kürk almak için Londra'ya gidecek bir cici hanımın yanına düşerse ne olur?

Pasaportlar damgalanırken cici hanımın cici burnunu hafifçe kırıştırarak ters ters bakıverirse işçi kardeşimiz üzüntüden kahrolmaz mı? Onu bundan korumak bir şefkat örneği değil midir?

Türk Hava Yolları da işçilerimize karşı aynı ana şefkatini göstermekte olmalı ki, yeni alınan iki dev uçakta üç bölüm bulunmasını istemiş:

Birinci mevki, ikinci mevki, işçi mevkii...

Evet, emek ve döviz kahramanlarımızın alabildiğine özel mevki sahibi olduklarını söylemek hiç de yanlış değil. Hattâ bazı mahaller tamamen onlara ayrılmıştır. Kazan daireleri, maden kuyuları, inşaat damları falan gibi...

Bu sonuncuların müteahhit dalaveresi yüzünden sık sık çökmek gibi bir sakıncaları yok değildir gerçi. Ama o kadarı da müteahhitliğin şanındandır; şaşılmaz.

Hemen her hafta yurdun bir yerinde bir yapının çöktüğünü, içinde çalışan işçilerden şu kadarının ölüp şu kadarının yaralandığını duydukça şaşmamayı iyice öğrendik.

— Her halde çökmüş yapı altı da işçilerin özel mevkilerinden, diyoruz.

Öylece öteki dünyaya göç eden sevgili işçilerimizin oradaki mevkilerinin cennet olduğundan da zerre kadar şüphemiz yok. Bu dünyadaki vatandaşlarının gönülden sevgisi hürmetine o taraf semalarında nûr kümeleri gibi dolaşıyorlardır.

Son inşaat kurbanımızın adı da uyuyor bu inancımıza.

İstanbul'un Londra asfaltındaki Göksu Pavyonu hemşerilerin eğlence ihtiyacını karşılayamamış olacak ki işi büyütmeye karar vermiş. Ama aksilik bu ya, ek inşaat çökünce altında kalan işçilerden biri ölmüş. Adı: Rüstem Bulut.

Ruhun sakın gam yemesin Bulut kardeş! Hiç merak etme, gönlümüzdeki yerin hâlâ özel...

Refik ERDURAN

Öndeki — Fazla sıcaklardan çıldıranlar olmuş...
Arkadaki — İşit de inanma!..

birşeyler Oluyor!

VEDAT SAYGEL

ÖNCE görmezlikten geleyim diye düşündüm. Fakat öyle ani bir karşılaşma olmuştu ki, kıvırmanın imkânı yoktu! Allah bilir ben ne yapayım diye düşünürken, o beni çoktan görmüştü. Hani bu gibi durumları idare etmenin güçlüğünü erbabı bilir. Sabah gözünü açmanla angarya bombardımanına uğraman bir olmuş:

— Erkencisin, diyen bir istekte bulunmuş.

— Uyandın mı? diyen siparişleri sıralamış durmuş.

Bir yandan sokakları arşınlıyorsun, bir yandan unutmamak için yapılacak işleri kendi kendine tekrarlayıp duruyorsun. Terslik bu ya, bir de unutkanımdır ki... Tekrarlamaya beş dakika ara versem, yapılacakların yarısını unuttum gitti demektir!

Bu nedenle hem almış başımı gidiyorum, hem adım başı evden çıkarken söylenenleri tekrar ediyorum:

— Elektrik İdaresine uğrayıp, dosya dairesindeki Fazıl bey görülecek, annemin bıraktığı elektrik makbuzunun ödenip, ödenmediği öğrenilecek. O iş bittikten sonra geçilecek kuru temizlemeciye, kayınvalidenin mantosu sorulacak. Temizlenmişse alınacak, temizlenmemişse Nermin hanımların sünnet düğününe kadar yetiştirilmesi şart koşulacak. Beyanname alındı mı, yabancımız sayılmayan Murat beye uğranıp, nasıl doldurulduğu sorulacak. Haa, bir de baharatçıya gidilip...

Hay Allah, nane mi demişlerdi, yoksa kekik mi?...

Kendi kendime «Naneydi — kekikti» diye tartışırken burun buruna geldik Nuri beyle.

Tanışlık vermesen olma[...] dakileri tekrarlamasan hi[...] En iyisi her ikisini bir arada [...]mekti. Çenemizin durduğu yok: [...]

— «Elektrik İdaresine uğrayıp, dosya dairesindeki Fazıl bey görülecek...» te bir nokta koyup verdim selâmı.

Kimler, ne angarya yüklediyse, baktım Nuri beyin dudakları da kıpır kıpır. Başını sallamasından, bizim selâmı aldığını anladım da, söylediklerini anlayabilene aşkolsun! Uzun boylu konuşacak vaktim olmadığı halde, ikinci noktayı da:

— «... Annemin bıraktığı elektrik makbuzunun ödenip ödenmediği öğrenilecek» e koyup, sordum:

— Yolculuk ne tarafa?

Koluma girip, mekanik dudak hareketleriyle cevap verdi:

— Her iki tarafın temsilcileriyle görüşeceğini açıklayan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Valthaym, yoğun çalışmalarla ilgili geniş bilgi vermiş, önümüzdeki günlerde oylamaya gidilecektir demiştir.

Gideceği yerin semtini falan bildiğim yok ya, ilgisiz görünmemek için üçüncü noktayı «Kuru temizlemeciye» koyup sordum:

— Eee, sonra ne yapacaksın?

— Moskova'daki görüşmeler, derken güçlükle kapattım ağzını.

— Bunu ne sen söylemiş ol, ne ben duymuş olayım, tamam mı? Öğleden önce maliyeye mutlak gidilip, Emlâk Vergisi için beyanname alınacak. Eee, çoluk çocuk nasıl?

Bizim Nuri'ye olan olmuş:

— Durumu Almanya'nın Sesi Radyosundan öğrenen TRT. dinleme servisi... demesin mi?

Beynim attı! Mutlu sandığımız bir aile çoktan yıkılmıştı da, haberimiz yoktu demek!

Bir nokta da «Beyannamenin nasıl doldurulacağının öğrenilmesi» ne koyup, sordum:

— Çoluk çocuk Almanya'da, ancak radyo aracılığıyla haberleşiyorsunuz öyle mi?

«Hayır» anlamında kaşlarını kaldırarak devam etti:

— ... İkisinin öldüğünü, diğer ye[...]ise hastaneye kaldırıldığını [...]miştir.

[...]ktırmadan yavaş yavaş sıyrıldım kolundan.

«Baharatçı» faslını da ezberden geçirip sordum:

— Ulan topu topu bir çocuğun yok muydu senin? Altı ayda dokuz çocuğu nasıl yaptınız?

Cevabına kulak kabarttım, haberleri bitirmiş, hava durumuna geçmiş:

— Genellikle rüzgârlar güneyden esecek, deniz hafif çalkantılı olacaktır, derken izimi kaybettirmek amacıyla karıştım caddenin kalabalığına. Karıştım ya, unut unutabilirsen! Aklımda yapılacak işlerin listesi, gözlerimde tanınmayacak kadar değişmiş olan Nuri'nin hayâli, bir tekrarlayıp, beş dövünüyorum! Yirmi yıllık arkadaşımı böylesine perişan mı görecektim?

Tuttum Elektrik İdaresine giden yolu. Binayı buldum, dosya dairesini buldum, Fazıl beyi buldum, haydi erkeksen hâkim ol bakalım dudaklarına! Ağzımı açmamla bir lâf bombardımanı başladı ki, hey babam hey! Dünya kayıtsız şartsız teslim olmayı kabul etse, bizim yaylım ateş kesilmez! Ne ben kendimi tutabiliyorum, ne karşımdaki söylediklerimi anlayabiliyor.

Fazıl bey bir dinledi, iki dinledi:

— Peki evlâdım anladım ama, benden ne istiyorsun? dedi.

Ondan kolay ne var? Bir kez daha aralayıverdim dudaklarımı, «Gürrr» diye boşalıverdi dünyanın sözü:

— Elektrik İdaresine uğrayıp, dosya dairesindeki Fazıl beye Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Valthaym gidecek, kuru temizlemeciye uğrayıp kayınvalidenin mantosunun temizlenip temizlenmediği öğrenildikten sonra, Nermin hanımların sünnet düğünü tarihi TRT. dinleme servisi tarafından Almanya'nın Sesi Radyosu...

Allah razı olsun Fazıl beyin arkadaşlarından. Hani üstüme çullanıp ağzımı kapatmasalardı, Moskova görüşmelerini ağzımdan kaçırmam işten bile değildi! Sonunda karga tulumba kapıya bıraktılar da, hem onlar kurtuldu, hem ben...

Yüzümü gözümü yıkayıp, aklımı toplayayım dedim, kendimi şöyle bir tarttım ki ohoooo, akıl mı kalmış bizde! Evdekilerin söylediklleriyle Nuri'den dinlediklerim biribirine öyle karışmış, ayıklayabilene aşkolsun! Hani sırada kuru temizlemecinin olduğunu biliyorum, ona ne söyleneceğini bir türlü derleyemiyorum.

«Ulan it herif, sabah sabah nereden çıktın karşıma?» diye içimden küfürü basarken baktım, kulağımın dibinde bana hiç yabancı gelmeyen bir kadın sesi... Kafamı sese çevirdim, Nuri'nin karısı değil mi? Hem bir şeyler mırıldanıyor, hem aydınlık bir yüzle gülümseyip duruyor.

— Az önce Nuri'ylendik, dedim.

Dudaklarının kıpırtısını kesmeden «Anladım» diye başını salladı.

— Garip, insanı ürkütücü bir hali vardı, biraz diye devam ettim. Birdenbire n'oldu çocuğa?

— Şey, dedi. İbiş'le Memiş mahkemeye gitmiş...

— Yahu, bundan Nuri'ye ne?

«Sonunu dinle» gibisinden bir göz kırptı:

— Mahkemeleşmiş mi, mahkemeleşmemiş mi?

Ay, vallahi aklımı oynatacağım:

— Kim? Neden mahkemelik oldu?

Bir sır söyler gibi eğildi kulağıma:

— Bir berber bir berbere bre berber gel beraber bir berber dükkânı açalım demiş.

Aynı fısıltıyla:

— Anladım kardeşcağızım, dedim. Ticaret hayatı bu. İster tek başına çalışır, ister ortaklık kurar eloğlu. Nuri'ye n'oluyor?

— Bak, dinle, dedi. Vakti zamanında bir dişi kelkör köraki ile bir erkek kelkör köraki varmış. Dişi kelkör köraki demiş ki, ben erkek kelkör kör akinin kürkünü giymem. Erkek kelkör köraki demiş ki, ben dişi kelkör kör akinin kürkünü giymem!

— Yahu, Nuri'nin durumunu soruyorum ben.

— İyi ya... Bu yoğurdu sarımsaklasak da mı saklasak, sarımsaklamasak da mı saklasak?

Vah vaaah! Bunlar ailece tozutmuşlardı demek! Oğullarını bulsam, bütün olan biteni öğrenirdim ya, derken elime yapışmasın mı biri! Şap diye öpüp koydu başına. Baktım, oğul. Koskoca delikanlı olmuş maşallah. Koluna girip, uzaklaştırdım annesinden:

— En aklı başında insan sen kalmışsın ailede, dedim. N'oldu sizinkilere böyle?

Onun da dudakları kıpır kıpır değil mi? Sırıtarak, «Ne olmuş bizimkilere» gibisinden başını iki yana salladı.

— Farkında değil misin, tozutmuşlar yahu!

— O, şeyden, diye fısıldadı.

— Neyden?

Başladı anlatmaya:

— Top Rıdvan'da Yürüyor, sürüyor, Ahmet'i geçti. Onsekize girdi...

Gerisini dinleyemedim. O, topu santraya getirirken sıvıştım yanından. Bana neydi sanki elin ailece tozutması. Kendi işlerim dururken deli mi avutacaktım?

Aklımdakileri tekrarlayarak yürüdüm temizlemeciye doğru:

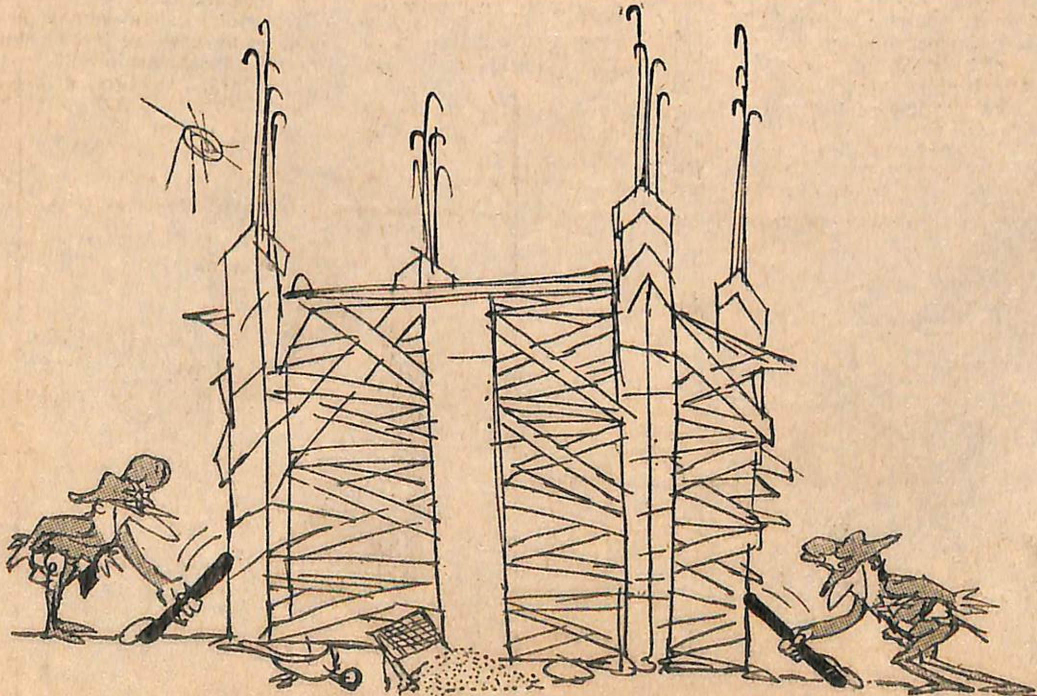
— Top, Kurt Valthaym'da. Dosya dairesindeki Fazıl beyi geçti, Murat beyi çalımladı, daldı baharatçıya!...

Eve döndüm ki, tüm şehir halkı bizim kapının önüne yığılmış!

Anlattıklarımı sabırla dinleyen eşim:

— Ayol haydi Nuri beyler ailece TRT'nin spikerlik sınavına girmeye çalışıyorlar, dedi. Bu halin ne, sana n'oluyor?

Şimdi dört doktor bana ne olduğunu anlamak için gece gündüz başımda nöbet tutuyor. Ne olduğumu bir anlasam...

— İnşaat polisi kurulacak. —

Akbaba Televizyon

TELE — RÖPORTAJ

SAYIN Akbaba Televizyon seyircisi,

Ekranımız bir kasabayı göstermekte... Halk alana dolmuş. Tıklım tıklım. Zira bugün bu kasabada, tüm kasaba halkının can ü gönülden bağlı olduğu partinin ileri gelenlerinden biri konuşacak. Millet sabahtan yollara dökülmüş, ileri geleni bekliyor. Bekliyoruz hep birden görüyorsunuz. Çiçekler, kurbanlar hazır... Şimdi kamera döndü... Parti merkezindeki arkadaşımız intibalarını sunuyor:

«— Sayın ilçe başkanı, bu seçimler hakkındaki fikrinizi sorabilir miyim?

— Bu ilçe için gayrı tasamız yoktur bey... Silmece kazanırız. Hele bugünkü nutku da dinledikten kelli mümkünatı yok başka partiye oy vermezler.

— Gelecek olan zatın ne söyleyeceğini tahmin ediyor musunuz?

— Tahmin ne? Ezbere biliyorum desem yeri... Kimin başka bir şey söylemişliği var?

— Eee, öyleyse bu nutkun önemi nerede?

— Bizimki söyledi mi halk inanıyo. Ötekilere inanmıyo... Hem bizimkiler daha bi acıklı, daha bi tesirli söylüyolar...

— Teşekkürler...»

Şimdi ekranda gene kasabanın hınca hınç dolmuş yollarını ve asıl meydanını görüyoruz... Herkes heyecanla büyüğün gelmesini bekliyor... İşte sayın okuyucular, karşıdan muhteşem bir otomobil göründü... Halk coşkuyla alkışlıyor... Otomobilin üzerine bir hoparlör monte edilmiş... Sayın büyük, hazırlanmış olan kürsüye çıkamıyacak kadar yorgun olmalılar... Bütün vatan sathını dolaşmak kolay değil... Halkın sevgi tezahüratı arasında arabanın içinden konuşmaya başladı... İzleyelim:

«Sevgili ve muhterem ve asil ve kıymetli ve sağlığına düşkün, cömert vatandaşlarım...» Nasıl alkışlandığını her halde (artık duyar mısınız, görür müsünüz, okurmusunuz orası size kalmış) anlıyorsunuz...

«Bu mukaddes vatanı haşerattan temizlemeye azmetmiş bulunuyoruz!»

Meydanda (yaşa, varol!) seslerinden kıyamet kopuyor.

«Bu kadar il dolaştık, böylesine ilgi ve sıcak sevgiyle karşılaşmadık. Sağolun var olun, sizler sayesinde mücadelemizden başarıyla çıkacağız!»

Hoparlördeki ses daha bir tutku ve coşkunlukla devam ediyor:

«Arkadaşlar! Artık çiftçi kardeşlerimiz de rahat yüzü görmeli... Ekinleri daha çok para etmeli!...»

— Yaşşşaaa!...

Amelenin biri atıldı:

— Yahu bu büyük, hep çiftçi diyor... İşçiye bi şey yok mu?...

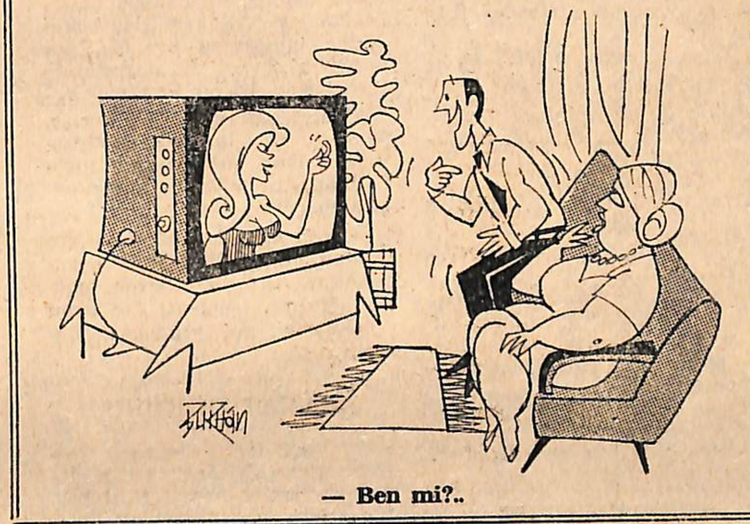
O sırada susmuş bulunan arabadaki bey bunu duydu... Tevazuya bakın sayın okuyucular... İşçi kardeşimize döndü cevap veriyor... Mikrofonu yaklaştırıyoruz. Bakalım halk içine girmenin hazzını duyduğu belli olan sayın büyük, işçi arkadaşa ne diyecek:

«Kardeşim, benim işçi ile murla ne işim var? Bitlendinse o başka. Belki bir ilâç buluruz. Ben haşerat ilâcı satıyorum. Tarlalar için.»

— Neece?...

Şey sayın dinleyiciler... Bu yayını bir teknik ârıza dolayısiyle burada kesiyoruz. Ufak bir yanlışlık olmuş... Sayın büyüğün arabası daha yoldaymış. Vaktimiz dolduğu için... Maamafih hani dinlemiş kadar oldunuz... Gene de özür dileriz. Zira adamcağızın arabasını yaka paça dereye attılar... Bu sahneyi seyrettiğinize çok üzgünüz. Sanki biraz sonra gelirse öteki daha... Neyse... Şimdi müzik programına geçiyoruz. Stüdyomuza bağlanıyoruz. (Sizi stüdyomuza bağlıyoruz) demeyerek alışkanlığınızı bozduksa af dileriz. AKBABA Televizyon kimseyi hiçbir yere bağlamamak niyetinde. Biz stüdyoyu bağlayalım siz ister dinleyin, ister seyredin, ister kapatın... Nasıl isterseniz artık...

TELE — KARİKATÜR

— Ben mi?..

TELE — TARİH SOHBETİ

SİNAMEKİ Tayyar Paşa, baldızına vedâ ederken, «Ablana iyi bak, onun başına bir hal gelirse senden de ayrılmak zorunda kalırım» dedi. Sefere çıkıyordu...

Baldız:

«Enişteciğim, şey sevgilim, dedi. Bizi bırakıp da nerelere gidiyorsun? Hem Tahir Ağayı da götürüyormuşsun. N'olur onu bâri bırak, bizi kim koruyacak elin itinee köpeğine karşı?»

«Size kimseler yan gözle bakamaz... Ben kimim? Koskoca bir paşa değil miyim bugüne bugün? Haddine mi düşmüş bir benî âdemin sizin kılınıza ilişmek?... Ama mademki daha güvenli olmak istiyorsunuz Tahir Ağayı size muhafız olarak bırakayım...»

Sinameki Tayyar Paşa sefere gitti. Tahir Ağa muhafız olarak kaldı. Muhafızlığını bihakkın yerine getirdi. Tayyar Paşa seferden zaferle dönünce meğer evde de zafer kazanmış olduğu müjdesini aldı. Vakıa, bu zaferden pek haberi yoktu ama iki tosun gibi oğulcuğa sahip olmak hangi babanın (!) hoşuna gitmezdi ki?..

İkidebir çocukları kucağına alıp seviyor, soruyordu:

— Kız hangisi seninki?

— Bu benim efendiciğim...

— Bu da benimki efendiciğim.

Bir gün dayanamayıp patladı:

— Pekiii, hangisi benimki?

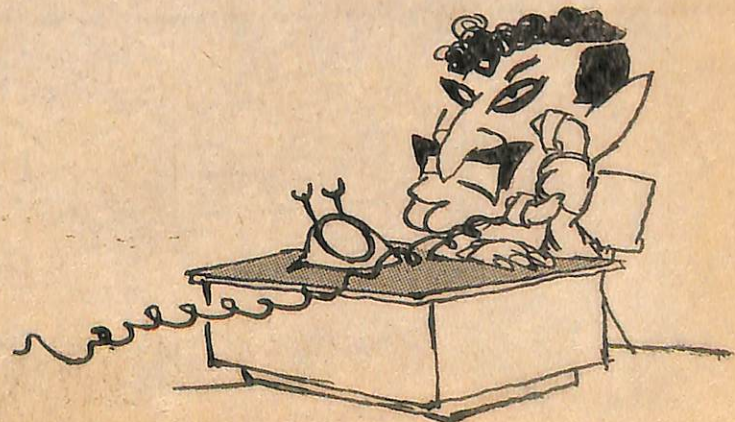
İkisi birden cevap verdiler:

— O kadar savaş yaptın... Zafer kazandın... Bir de seni zanmete mi sokalım?... Hazırladık işte...

Sayın okuyucular işte tarihin ibret alınacak bir kanlı sayfası daha... Sinameki Tayyar Paşa baldızını boğdu... Karısını kesti... Bebekleri camdan aşağı attı. Tahir Ağa, «Evlâtlarıma neden kıydın a zalim?» diyerek Tayyar Paşayı bıçakladı... Velinimetine el kaldırdı diye onu da astılar. Piyasada kimse kalmadığından konu da bitti. Bu hayat hikâyesi yerli film yapımcılarımıza tavsiye olunur... Sonunda kargaşalığa gelip rejisör de tatlı canını kaybederse günah bizde değil, sabrı tükenen seyircilerdedir.

Yaman KORUR

— CHP'nin telefonları kesildi. —

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SINAN

Çok büyük bir tiyatro sanatçısı olduğu kadar eski tiyatro anılarını dile getirmekle de ünlü bulunan Raşit Rıza, zaman zaman bu anıları Akbaba'ya aktarmıştı. Bu haftaki sahifemiz onun «Sahne Hâtıraları» başlıklı dizisinden derlenmiştir.

ÇARE

VAKTİYLE Holas Efendi Mınakyan'dan ayrılıp bir kumpanya kurmuş, Anadolu'da turneye çıkmıştı. Her şehre uğruyor, yerine göre temsiller veriyordu. Bir gün (Ancelo Mali Piye) adlı oyun oynanılacaktı. Kumpanyanın dörtbaşı mâmur olmadığı için elde ne bulunursa, kimler varsa onlarla idare-i maslahat edilmek mecburiyeti vardı.

(Ancelo Mali Piye) de Ancelo karısının ihanetini cezasız bırakmaz, hâkimle papazı huzuruna çağırtır; nihayet hâkime gitmesini, papaza da günah çıkarmak için durmasını emreder.

Hâkimi (Kâmil Efendi), papaz da (Rupen) imiş. Bu iki rolün lâkırdısı yoktur. Gel denilince içeri girerler, çık denilince çıkarlar. Kıyafetleri de siyah domino-dan ibarettir.

Kâmil ile Rupen akşamdan bir, bir daha, bir daha derken mükemmel kafayı tutarlar. Piyes başlar. İkisi de dominoyu giyerler ama turşu gibidirler. En mühim nokta gelir. Ancelo emreder:

— Hâkim efendi, siz gidiniz.

Kâmil, Rupen'e, Rupen de Kâmil'e bakar. İkisi de hemen hemen aynı kılıktadırlar. Acaba hangisi hâkim, hangisi papaz? Baht işi deyip Kâmil yürür, arkasından Rupen de yürümez mi? Ancelo rolünü oynayan Holas Efendi ne yapsın tekrar emreder:

— Papaz efendi, siz durun!...

Kâmil'le Rupen biribirine bakışır, sonra ikisi de zınk diye dururlar. Holas Efendi dişlerini gıcırdatır:

— Hâkim efendi, siz gidin!...

Rupen Kâmil'e, Kâmil Rupen'e yapışıklarmış gibi, tekrar ikisi birden kapıya yönelirler. Holas Efendi çıldıracak gibidir:

— Papaz efendi, siz durun!...

Yine ikisi de durmaz mı? Holas Efendi dinden imandan, çileden çıkar, bağırır:

— Kâmil, sen git; Rupen sen dur!...

KIYMET BİÇME

HOLAS Efendi kumpanyasının Rupen'i meşhurdur. Onun vakaları böyle bir iki değildir.

Yine bir mevsimde Mınakyan Efendi kişileri çok bol, kanlı bıçaklı melodramlar oynuyordu. Bir piyeste bütün roller tevzi edilmiş, ancak bir muhammin (kıymet biçici) rolü açıkta kalmıştı. Perdelerden birinde iflâs eden bir kontun eşyası açık arttırmaya çıkarılıyor ve muhammin gelerek bu eşyaya kıymet takdir ediyordu.

Bundan basit rol olur mu? Kimi bulsunlar? Fazla düşünmeye hacet yok. Rupen ne güne duruyor? Zaten o sıralarda boşta, sahneye yabancı değil, pekâlâ başarır.

Rupen, tabii, peki der. Zamanı gelince sahneye çıkarırlar. Müzayede sırasında sorarlar:

— Muhammin efendi, mösyö le kontun bu eşyaları ne eder?

Rupen ortadaki eşyaya şöyle bir göz atar. Mınakyan'ın dekoru, aksesuvarı ne olacak? Üzerine soluk, yırtık bir örtü geçirilmiş topal masa, masanın üstünde üç kollu şamdan, yerde de dört kırık iskemle falan...

Rupen durur yutkunur. Suflör, onun rolünü unuttuğunu zannederek fısıldar:

— İkiyüz bin frank...

Rupen oralı olmaz, berikiler tekrar sorarlar:

— Muhammin efendi, bu eşyalar ne eder?

Rupen'de yine ses seda yok. Sadece bir bunu soranlara, bir de eşyalara bakmaktadır.

— Muhammin efendi, bu eşyalar ne eder?

Rupen kolunu şiddetle savurarak bağırır:

— Beş para bile etmez ahbar, beş para bile etmez.

ELDEN GELSE

HOLAS Efendi bir tarihte Trabzon'a gitmişti. O zamanın valisi tiyatro meraklısı bir zat imiş. Temsillerden çok memnun kalır ve kumpanyasını alıp Giresun'a gideceği zaman, Giresun mutasarrıfına hitaben bir tavsiye mektubu yazıp Holas'ın eline verir. Tezkerede mutasarrıf beye: «Bu değerli sanatkârlara elden gelen yardımın esirgenmemesini» yazar.

Holas Efendi Giresun'a varır varmaz iki arkadaş ayırır. Sahnede kont, baron rollerinde giydikleri tüyü dökülmüş, tiftikleşmiş redingotlarını sırtlarına geçirir ve birlikte mutasarrıf beyin huzuruna çıkarlar.

Mutasarrıf bey, Babıâli terbiyesi görmüş pısırık, çelebi bir adamdır. Sanatkârları derhal huzuruna kabul eder. Vali Paşa'nın mektubunu alır, zarfı büyük bir saygıyla açar ve aynı saygıyla okur.

Sanatkârlar mutasarrıf beyin karşısında el pençe divan durmaktadırlar. Mutasarrıf bey mektubu okuyup bitirince uzun uzun yutkunur, düşünür, mektubu bir daha okur, tekrar düşünür. Sanatkârlar bekleşirler.

Mutasarrıf beyin bir şey söylediği yok... Bir mektuba bir de sanatkârlara bakıyor...

Beş dakika, on dakika, onbeş dakika geçer. Sanatkârlar bekliyorlar, mutasarrıf bey ise hâlâ mektubu okuyor, bırakıyor, tekrar okuyor, tekrar bırakıyor...

Nihayet mutasarrıf bey, her şeye karar vermiş bir vaziyetle ayağa kalkar, vali paşanın mektubunu masaya koyar, onlara şu cevabı verir:

— Vali paşa hazretleri sizlere yardım etmekliğimi emir buyuruyorlar. Emirleri başım üstüne... Yalnız, bendeniz hiç oyun oynamasını, rol yapmasını bilmem de!...

SANAT GÖRÜŞÜ

ESKİ tiyatroculardan ve tiyatro yazarlarından İbnirrefik Ahmet Nuri bey, bir seferinde ramazandan önce, aşçı kadına vaadetmişti:

— Eğer şöyle ağız tadıyla bir yemek pişirirsen seni tiyatroya göndereceğim.

Aşçı bir tiyatro oyunu görmek hevesiyle bütün maharetini sarfediyordu. Nihayet üstad onu kendi piyeslerinden birine gönderdi.

Ertesi sabah sofra başında sordu:

— Nasıl, dün geceki oyunu beğendin mi?

Aşçı kadın ellerini biribirine vurdu, dilini damağında şaklatarak anlattı:

— Aman pek beğendim beyefendi, pek hoşuma gitti.

— Peki, en çok neresini beğendin?

RAŞİT RIZA

— Hani aşçı kadın, evin beyi ile hanımına çıkışıyor ve küfrediyor ya, işte en çok orasını beğendim.

MERAK ETMİŞ

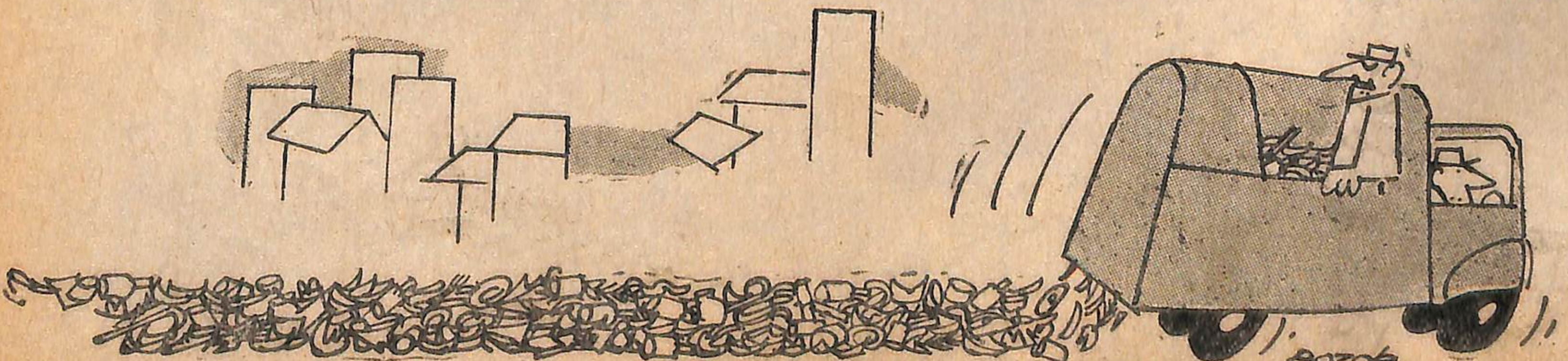
DARÜLBEDÂYİ (Şehir Tiyatrolarının eski adı) sanatkârlarından Kınar Hanım, İbnirrefik Ahmet Nuri bey.den yeni bir eser istiyor. Öyle bir eser ki içinde kadın rolü bilhassa kendisi için yazılmış olsun. Yazar bu ricayı üç dört seneden beri yerine getiremiyordu, getirmemekte de haklıydı. Çünkü değerli kadın sanatçı —Allah ziyade etsin— yaşça epey ilerlemiş, ellisine merdiven dayamıştı. Ama o hâlâ gençlik iddiasındaydı.

Yazar uzunca bir süre sanatkârı oyalayıp meseleyi bir hayli savsakladı. Fakat geçkin yıldızın elinden kurtulamıyacağını anlayınca bir anne rolü düşündü. Anne deyince aklınıza bir şey gelmesin. Artistin gerçek yaşının yine de dörtte birini iskonto eden pek genç bir anne rolü.

Genç kadının ilk perdede oniki yaşında görülen kızı son perdede onyedi yaşındaydı ve annesinin eski âşığıyla evleniyordu.

Eser bittikten sonra, Nuri bey onu, Kınar Hanım'a okudu. Sahne yıldızı son derece memnun olmuştu. Üstada uzun uzun teşekkür ettikten sonra:

— Çok güzel, dedi. Rolümü cidden çok beğendim. Esasen sizden ancak böyle bir şey beklerdim. Fakat merak ettim, anne rolünü kime vereceksiniz?

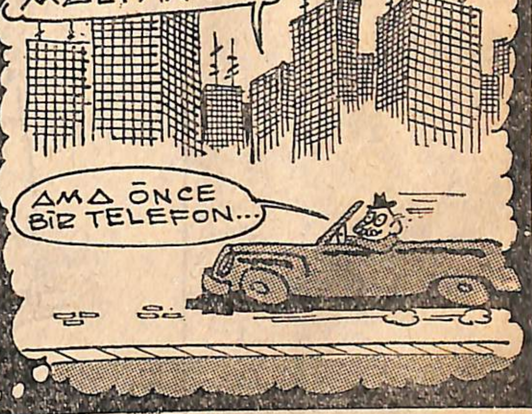
— Belediye yeni yollar yapacakmış. —

DÜNYAYI OYNATAN ADAM

5

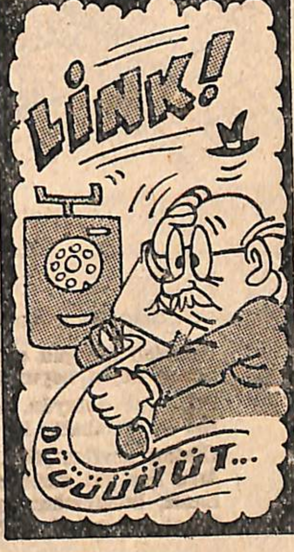
Vedat Saysel - mim uykusuz

BOM!

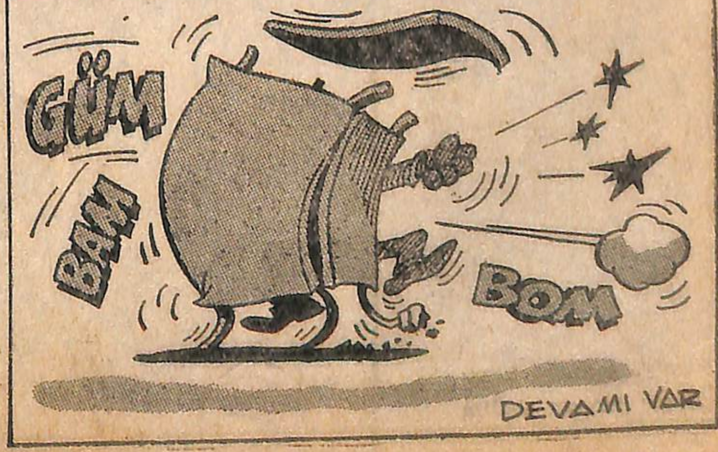

Ağustosta sıcak ve
bol yağmur var.
— Gazeteler —

— Yaz yağmuruna karşı tedbir alayım dedim de!..

— Kabahat benim mi ayol?.. Sana o kadar çok benziyor ki!..

— Deniz

Plâjda

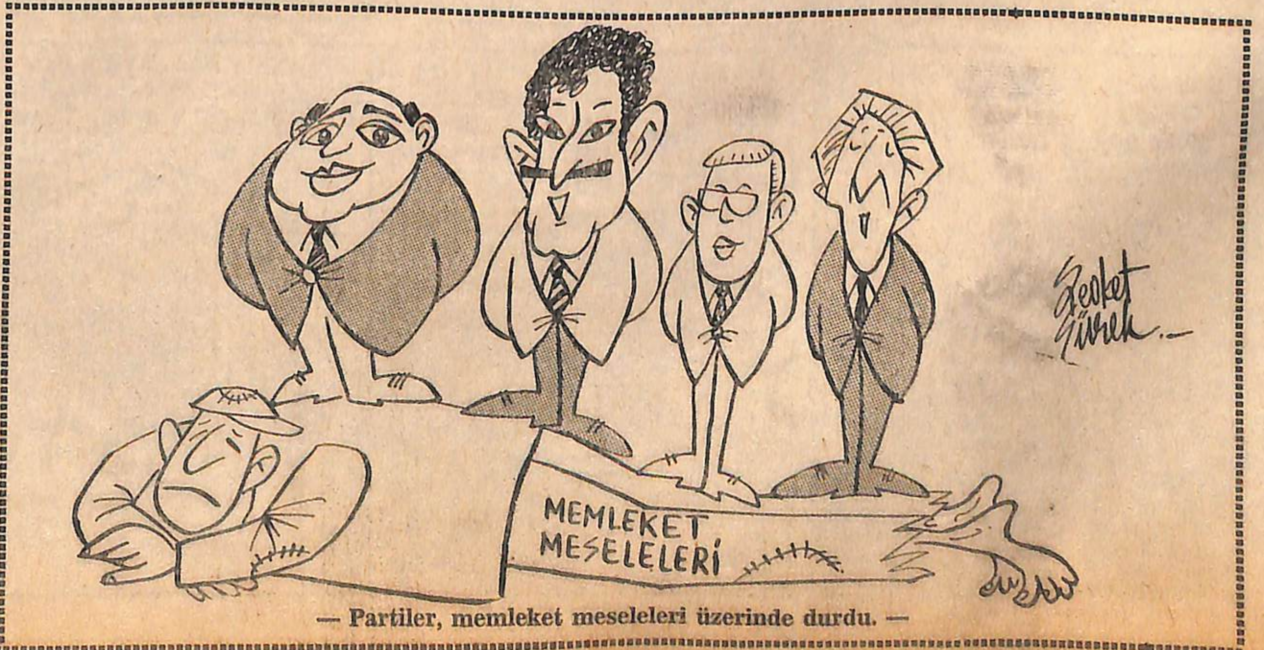
Felekten bir gün çalıp, kendimi suya attım
Sonra boylu boyunca sıcak kumlara yattım.
Plâj yine doluydu, baldır bacak üstüne,
Bir de kalabalık ki, birbirinin üstüne...
Herkes keyfine göre, ya yatmış ya yüzüyor,
Ama her göz mutlaka bir dilberi süzüyor...
Deniz, bunalanlara bir şifa, bu sıcakta,
Fakat maceracılar elbette çoğunlukta...

....

Tatlı tatlı yakarken güneş esmer tenimi,
Görüverdim plâjın en civan dilberini.
Uzandı sereserpe, beş adım ilerime,
Renkli bir filim gibi serildi gözlerime...
Hafif dolgun, upuzun, pembe - beyaz bacaklar,
Ben onlarda, onlar da güneşte yanacaklar...
Derken bu kez başladı bir başka yerli filim
Çevresini sardılar bu ateşten dilberin...
Orta yaşlı, taşralı, göbeği sarkık biri
Güzelin üzerine çevirdi gözlerini...
Kafası ayna gibi, boyu ortadan kısa,
Ama oltayı attı herkesten önce kıza.
Belli ki dopdoluydu plâj öyküleriyle,
Taşradan ilk geldiği belliydi her haliyle...
Âdî bezden bir mayo, dizlerine dek inmiş,
Ama bizim Donjuan aslan gibi gerilmiş.
Gözünde hiçbir şey yok, yalnız dilberden başka,
Başladı kırık - dökük espirilerle aşka...
Kadın hiç de kızmadı, suratını asmadı,
Donjuan anlamıştı; yaş tahtaya basmadı...

Daha cesaret verdi, Dilber'in gülücüğü,
Taşralı kur yapmakta çok artırdı ölçüyü...
Kumda yuvarlanarak sokuldu tam yanına,
Erkeğin kalbi bir kuş, ölçü yok heyecana...
Donjuan'ın ikramı, ilkin sigara oldu,
Yosma da kabul edip, aşk köprüsünü kurdu...
Biraz fısıldaştılar, biraz şakalaştılar,
Helâl olsun be, dedim: Çok çabuk anlaştılar...
Hayran hayran dalmışken bu hızlı tanışmaya,
Dilber bana dönerek başladı konuşmaya,
Evet, yanılmıyorum: «Lûtfen» diyordu bana:
«Denize girmeliyim, şu çantama baksana...»
Pek tabiî bakacağım, diyerek yanıtladım
Bir «Mersi» yle süzüldü, ardından bakakaldım...
Önce bir kıvanç duydum, bana güvendi, diye
Can atarak olurdum, O'na özel hafiye...
Sonra sordum kendime: Niçin güvendi bana?
Oysa taşralı yiğit demir atmış limana?...
Donjuan da şaşırdı benim şaştığım kadar,
Sandı ki bu yosmanın benimle ilgisi var...
Sıkılarak yaklaştı bu kez de O, yanıma,
Bakışlarında vardı apaçık bir yalvarma...
«Tam yakaladım» derken balık ağdan kaçmıştı,
Oysa bu serüvene ne kadar bağlanmıştı...
İstiyor, devam etsin, bitmesin bu tatlı düş,
Bu konuda bekliyor benden bir uygun görüş.
Bozuntuya vermedim, rolümü benimsedim,
Tez, peşini bırakma, diye işaret verdim...

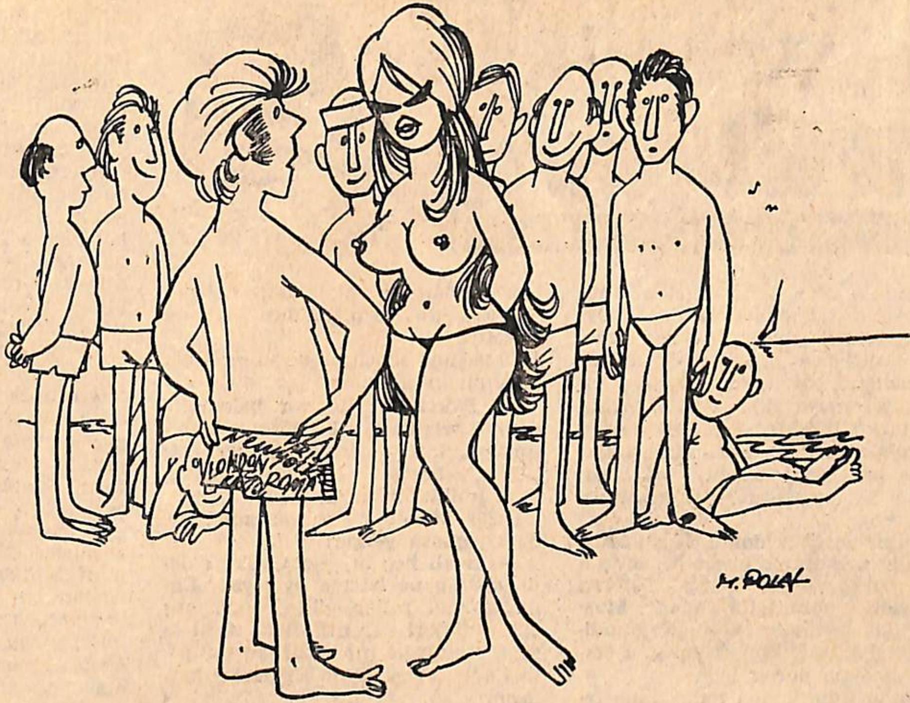
Fİ
YI

— Partiler, memleket meseleleri üzerinde durdu. —

, içme suyu haline
rilecek. —

— Şu acayip şortu giyme dedim.. bak, herkesin gözü sende!..

bir gün

ET

AZ

Dediğimi anlayıp suya attı kendini,
Dönüşte biraz daha solmuş buldum rengini...
Islanmış, göbeğinin altına sarkmış donu,
Anladım ki yaklaştı bu yerli filmin sonu...
«Âbi» dedi, «Söyle be, ne yaptımsa olmuyor,
Önce güzel pas verdi, şimdi hiç konuşmuyor...»
Nasıl olmazmış diye söylendim, bilgiç bilgiç,
Sen bekle biraz dedim, kolay çözülür bu iş...
Adam kumda umutla meşhur çantayı gözler,
Ben de daldım denize, gözüm dilberi izler...
Açıkta yakaladım balık gibi yüzerken,
Neşeli bir telâşla, yüzüme baktı birden,
«Aşk olsun yâni» dedi, «Ben de size güvendim,
Çantamı yanınıza bırakıp hatâ ettim...»
Üzülmeyin güzelim, çantanız yalnız değil,
Koca'na teslim ettim, emniyette, iyi bil...
«Ay!...» diye çığlık attı, kalbine doldu sızı,
«Koca» sözü sararttı, çok korkuttu yıldızı...
«Olamaz» dedi, bitkin... «Kocam burda olamaz...»
«Çok uzakta görevli, bu işi akıl almaz...»
Sonra düşündü yine: «Ânî bir baskın mı bu?...
Bir gammazlayan mı var, kim yaptı ispiyonu?...»
Baktım fazla perişan, kumsalların kumrusu,
Dedim: Ben kocanızı pek tanımam, doğrusu,
Ama o yanınızda hiç durmadan konuşan,
Kocanız değil miydi?... Ben öyle sandım, inan...
Kıremi elleriyle o sürdü sırtınıza,
Kum döktü avuç avuç, kalça ve sağrınıza...
Kâbustan kurtulunca daha bir güzel oldu,
«Korkuttun ayol...» diye, kahkahaya boğuldu...
Bağışla, yanılmışım, ben kocanız sanmışım.
Ama o samimiyet?... Pek haklı, şaşırmışım...»
«Boşver o sersemi sen, aslında önemi yok,
(Çok güzelsin) demekten başka dümeni yok...
Amacım, kıskandırıp, seni elde etmekti,
Yakışıklı biriyle bugün dalga geçmekti...
Haydi, tutup elele, denizde oynayalım,
Biraz daha açılıp neşemizi bulalım...»
Bir cevap veremeden elimi yakaladı,
Daha da çok açıldık, açılmayan aptaldı...
Balıklar gibi yüzdük... Cıvıl cıvıl oynaştık,
Akşama dek sularda felekten gün yaşadık...
Arada bir gülerek, Donjuan'ı da andık,
Çantanın bekçisine uzaktan selâm saldık...

....

Güneşin batımında yorgun çıktık kıyıya,
Dilber ile elele yaklaştık taşralıya.
Kadın çantayı aldı ve bana el salladı,
Umut dolu gözlerle taşralı bana baktı...
«Âbi» dedi, «ne oldu? Bir cevap bekliyorum...»
İşte dedim, kardeşim cevabı veriyorum:
Kadın yarın burada sizinle buluşacak,
Ama bir teklifi var: Bu mayo olmayacak...
Şurda kiralıklar var, seçersin bir şık mayo,
Yoksa böyle gelirsen cevap yine olur: No...

Fikret YILMAZ

Canbaz plâjda!

BİZ, Müslüm ile kardaş gibiyik. Küçükten bi arada büyüdük. Annayacan, saklımız, gizlimiz yoktur ikimizin.

Müslüm, dedikine bi gün: «Benim İstanbol'da okuyan oğlanın çantasından bi kitap çıktı. Uçakta uçan avratların her bi işlerini yazıyor. Okuyam da dinle...» Okudu posta posta, dinledim ben ahesta...

Vay gâvurun encekleri. Uçakta gözüne kestirdikleri bi müşteriyi sürtüne sürtüne solucan gibi iki büklüm ediyorlar valla. Dayanamayıp saldırdın mı ses yok. El at, kol at makbule geçiyor. Uçaktan indin mi doğrucana yatacak yire...

Kaşlı Müslüm okur, ben, «tuuu» derim; Kaşlı Müslüm daha okur, ben gene «vaaayy» derim. Yâni kardaşım «tuuu» ede, «vaaayy» ede, biz hasta düştük. Neye? Neye olacak, ille bi uçağa binip hostes avratlarının kerratını okuyacaz. Haa, böyle bu hesap şimdi. Aramızda da kavilleştik ki, ölmek var, dönmek yok...

Çok şükür, çok beklemedik. O yıl mahsul parası keseden taştı, biz de rehberimiz ol deye koşa koşa Turistik Şeref'in yanına gittik. İkişer bin kaymamızı aldı, bilmem kaç gün sonra pasaport ilen bilâtlarımızı verdi, şu günü de buraya gelin, havalanma meydanına gideceksiniz dedi.

Buraya kadan her şey gözel, eyi amma dur sen, hele bi uçağa binelim kardaşım...

Turistik Şeref'in dediği günü, hazırlığımızı tamam edip bindik münübüse, vardık havalanma meydanına. Sana tuhaf gelecek, on kapıdan girdik girdik, bi türlü meydana çıkamadık. Bi sağ, bi sol kıvrılıyon, yeni baştan aynı kapılar. Sonunda, elimizdeki torbaları bi hamala taşıttık da vardık bizim uçağın karşısına.

Kaşlı Müslüm beni çekti, ben Kaşlı Müslüm'ü, tırmandık merdivene. Kapısında aynı giyimden iki dene avrat; güler de güler, biz de bakar da bakarız. Aklımıza geldi, bilâtlarımızı verdik. Biri Kaşlı Müslüm'ün elinden tutup yerimize kadar götürdü, benim suratıma bilem bakmadı. Haa, dedim, bu avrat da helem bi kaş hastası olacak. Gülme de dinle yahu... Yerimize oturup hostes aranırken, düşüne düşüne kararımızı verdik. Evet, şu kapıdaki bilâtçı iki avrat, aynı zamanda hostes avratları olacaktır. Dediğimiz gibi de çıktı. Kaşlı Müslüm yılıştı, kulağıma eğildi:

«— Benimki nasıl len?» dedi. «Bak arkadaşık, kardaşık; bakacaksan öbürüne bak...»

Canım sıkıldı. Avrat elinden tutup koltuğuna kadar getirdi deye böylem taksimat yapılır mı? Ses etmeden dinleyince Müslüm de anladı tutmadığını. Fakat, hani şey olsa kabul diyecem ya, öbür hostes avradı heç bizim taraflısı değil. Başkalarına kırıtır, sırıtır... Seninkinin ettiklerine bak deyip başımı belâya sokacak. Ne namıssız Müslüm'dür o, ne...

Koltuklar iyice doldu. Kaşlı Müslüm'ün avradı ha birem bizim tarafa bakar, eliyle belini gösterir, göğüslerini sarar gibi yapar... Müslüm de keyfinden koltuğa gömüldükçe gömülür. Ehh, kitap gibi çıktı deye buna derler işte.

Uçakta kıpırdanma oldu, kalkıyoz şindi. Kalkıyoz gibi ya, iki avrat da koşup başımıza dineldi. Vay, senin Kaşlı Müslüm boşanır gibi atılıp sarıldı mı hostes avradının eline. Öper, koklar... «Hoşt Müslüm» derim. «Kitaplan hesap biribirini tutmaz oğlum.» Meğerkim, koltukların bel kayışını takın diye çırpınıp dururlarmış; takdık da kurtulduk, havalanınca çözündük. Gidiyoz şindi...

Kaşlı Müslüm bi şey istemediği halde şöylem bi baksın, tamam. Hostes avradı tekme yemiş gibi hoplayıp geliyor. Gelirkene ne kaparsa, ciklet, şeker, ekmekli pasta, şerbet... Tutuşturuyor Müslüm'ün eline. Müslüm de avradın eline yapışıyor mu... Ha babam bi çekişme. «Müslüm» diyom gene. «Kadının bileğini ney incitirsin, köy yerinde değiliz, çıkıkçıyı nerden buluruz?» Sanki ben öyle demiyorum; elini tutacağına bacağını tut demişim gibi sarkıyor etek altına. Off, bi ter, bi ter salıyoz sorma. Sen şu talihe bak diyom kendi kendime. Her bi adama pas viren, pasta viren şu hostes avratları, bana zıkkımın kökünü bilem vermiyorlar. Aklımın düşüne su kaçtı; derin düşüncelere daldım: «Herhal bu Müslüm olacak gölge hırhızı bana bi oyun etti. Hostes kitabını okurkene iyi taraflarını kendine sakladı, gıdık taraflarını bana annattı. Şindi bunları hatırlayıp cakasını atıyo, aklınca beni de çatlatıyo...»

Dirseğimi sivriltip dayadım Kaşlı Müslüm'ün böğrüne:

«— Erkekçene deyiver bakam...» dedim. «Benden saklı lâfın, işaretin, parolan, neyin varsa açık et. Yoksa, hemşeri memşeri dimem, billâ imiklerim şuracıkta.»

Kaşlı Müslüm, ürkek adamdır. Sert yapınca gevşer:

«— Saklı heç bi şeyim yok...» dedi. «Canın ne isterse öyle yap. Elini, kolunu sallar gibi... Bak, heç gık dedikleri var mı? Ben, elimi aşağı sarkıttım mı nasıl koşup geliyo avrat. Yaa, böyle alışmışlar kardaşım.»

Hah... Ağzından kaçırdı Müslüm. Dimek işaret elini aşağıya sarkıtmak. Öyle yaptım. İki elimi birden sallandırdım ki, hani ne kadar sabırsız olduğumu annayıp da öyle gelsinler. Yuh be... Benim hostes avradı gene başkalarının ellerine bakar, onlara gidip tutuşturur. Ellerimi açıp ayaklarımı oynatırım, ayakkabıları çıkartıp çorapları gösteririm yine gelen yok. «Ulen Müslüm, gene yedin beni ha...»

Dirseğimi Kaşlı Müslüm'ün böğrüne adamakıllı bastırınca, namıssız öyle bi cayırtı kopardı, bakmayan kalmadı bizim tarafa. Onun hostes avradı da koştu gene, boyalı şerbetten iki bardak getirdi, sankim ağlayan bebelere emzik verir gibi ağzımıza tutuşturdu. Bu iyicene ağrıma gitti. Çünküm, bu uçağa Müslüm ne kadar kayme verdiyse, ben de o kadan kayme saymışım. Ne yâni; şindi Müslüm'ün forsu ilen şunu içti, yoksa su bilem vermiyeceklerdi mi dedirteyim kendime? Açtım torbayı, çıkardım ırakıyı. Şerbete güzelce bi boca ettim, içmeye başladım.

Gözünü sevdiğimin ırakısı; boşuna mı demişler aslan sütü deye. Irakının kokusu ortalığa yayılınca iki hostes avradı birden üşüştüler tepeme. Hah... Adamınızı tanıyın biraz değil mi. Tanıdılar amma, biraz geç oldu. Neyse, ırakı bardağını verdim Müslüm'e, bir elimi birinin, bir elimi öbürünün bacağına taksim ettim. Müslüm'e de yan gözlen bakıyom ki, iyice görsün ettiğimi imansız. Eee, dile kolay; köy yerinden kalk, hostes avratlı uçağa bin ve de böylem oturak âlemi yap. Böyük bi meseledir kardaşım.

Hostes avratları, çekirge gibi hop hop edip bi yaklaşır, bi uzaklaşır. Aldım ırakıyı gene, havalandırdım, kana kana bi dipledim. Benim bardak havada uçtu, yerine başka bi şerbet bardağı tepeleme dolu olaraktan geldi. Aha, sankim tahta kurularının hamam suyu birader. Haydi, ayıp olmasın dedim, onu da temizleyiverdim. Hostes avratları iki metre uzaktan beni süzüyorlar. Ben de bıyıkları bura bura bi gülüp, bi göz kırpıyom ki değme gitsin. Bu kez, bi başka kokulu şerbet daha... Ulen, dimek ben şerbet içtikçe iki avrat, ben daha iyisini götürecem; yok ben götürecem diye yarışa girişmişler. Nerde bizim Kaşlı Müslüm? Silindi sankim yanımdan, ağzından çıt çıkmıyor. Böyle böyle kaç bardak şerbet içtim bilmem. İyi bildiğim şu ki; midemin içinden bi ataş fırtınası kaynamaya başladı. Bu ataş boğazımdan beynime doğru alev püskürtüyor. Kalktım; şöyle iki tur atacam... Hostesler o dakka yapıştılar koluma, bastırırlar koltuğa. Ehh, onlar yüklendikçe ben de ırahat ırahat her bi taraflarını yokluyom. Yoo, ayıp değil valla. Hostes avradı kitabını yanımızda taşıyoz kardaşım. Haa, bu kavga devam ederkene, o ataş iyice körüklendi, islim salıyor. «Suu» deyip bağırmanın faydası yok. Çok fenayım; göz göre göre, ağzımdan yalımlar, dumanlar çıka çıka yanıyorum. Kaşlı Müslüm'e vurmaya başladım. Niçin vuruyorum? Ne bileyim; bi hırsım varmış Müslüm'e ki vurdukça vurasım geliyor...

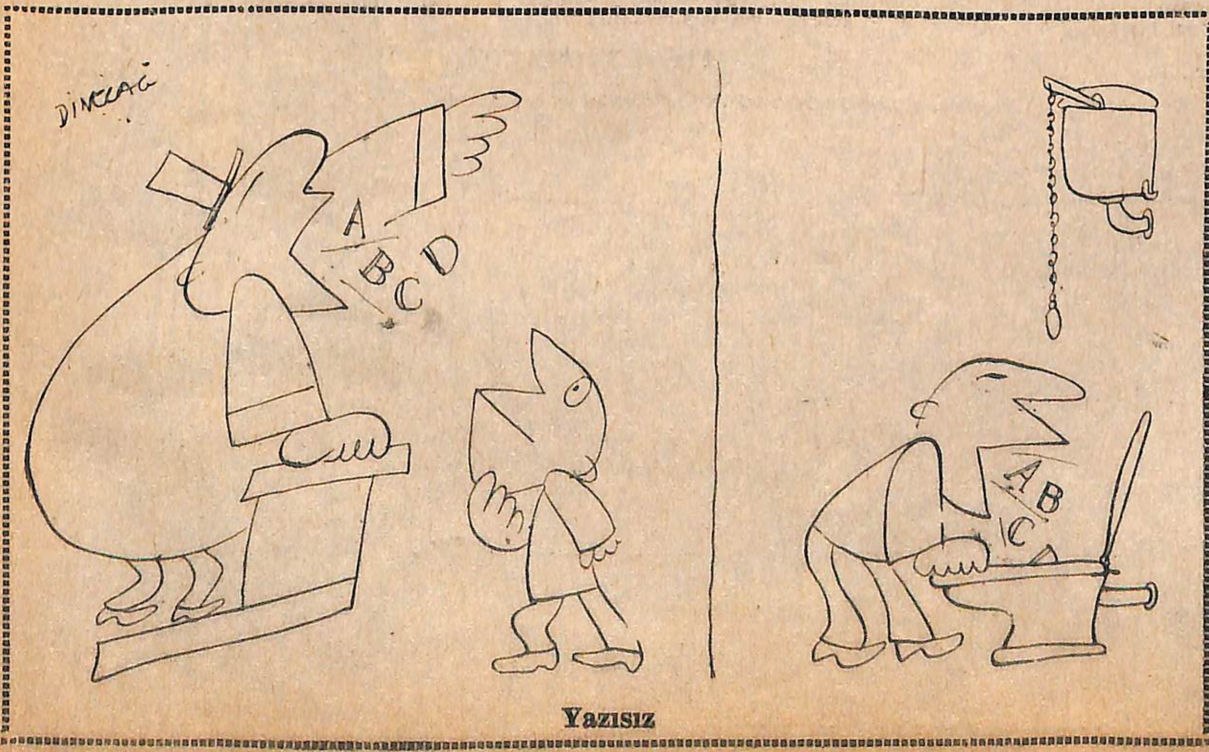
Hostes avratları başa çıkamayıp yardım istemiş olacaklar. Kendine güvenen gelmiş karşıma. «Allahhh» diye bi sallıyorum yumruğu, üç koltuk öteye sergi açılıyor. Ataşın acısı canıma yetmiş zaten... Birden kafama ağır bi kütük indi, temel kalası gibi. Yıldızları avuçladım, unuttum kendimi.

Bir ay kadar hapishanede mi, hastahanede mi ne yatmışım. Alkol koması ile karışık. Ayağa kalkınca yanıma iki muhafız katıp memlekete gönderdiler. Sonradan öğrendim; hostes avratları dâvacı olmamışlar. Üstelik tek iyileşeyim diye tüm masraflarımı da onlar ödemişler. İnsanlığa bak sen. Kurmaya kalksan ömür yetmez...

Gelincek, hemen Kaşlı Müslüm'ü aradım. Çatacam, yiyecem çiğ çiğ. Hemşeri gibi hemşeri olup da neye bana sahap çıkmadın? diyecem. Herkesin içinde irezil, kepaze etmeden bırakmayacam. Ahh, kaşı kopasıca Müslüm; bu hesapta da benden üstün çıkmadı mı? Kaşlı Müslüm yok, gelmemiş, dönmemiş. Karısı, çoluğu, çocuğu benden sorar Müslüm'ü.

Bir ay böylem böyük sıkıntılarla geçti. Bir gün ne duyak? Kaşlı Müslüm gelmiş. Koştum yanına. Ulen, o ceket, pantol, ayakkabı... Ve de kolunda fıkır fıkır bi avrat. Dikkatlice bakınca kim çıksa beğenirsin? Bu avrat, uçakta bellediği hostes avradının ta kendisi değil mi? Dilim tutulmuş, dağlar çözünüp başıma yağmur gibi geliyor. Seninki de «sayende yaşadım» deye bi şeyler annatır. Meğerkim, kursağından kurt gelesice Müslüm, benim adıma uçak şirketinden «zehirlenme ceremesi» deye öyle bi tazminat koparmış ki, yanında hostesi olmak şartı ilen aylarca yiyip tüketememiş kaymeleri. Bana da hedeye deye ne getirse beğenirsin? İki tane şamdan...

Ahh ulen... Şindi de bana kardaşım. Ben, bu Kaşlı Müslüm'e ne edeyim, de... ne edeyim?

Yazısız

(Nuri BİLGİN)

Sizin için

MEÇHUL ADAMLARIN MEÇHUL LÂFLARI

* En kestirme yol, Unkapanı — Karaköy — Taksim yoludur. (Deskartes)
* Vergi deme, başka ihsan istemem. (Diyojen)
* Hiçbir insan, İstanbul'da, bir günde iki defa yıkanamaz. (Heraklit)
* Her parlayan şey mangır değildir. (Cervantes)
* Rüşvet verdim, çok değildir deyü almadılar. (Fuzûlî)
* Şu gök kubbe altında yenmedik kazık yoktur. (La Bruyere)
* Âyinesi lâftır kişinin işe bakılmaz
Şahşın görünür rütbe-i aklı kesesinde. (Ziya Paşa)
* Bir kadının Evet'i ile Hayır'ı arasında, bir apartman, bir araba ve de yarım milyonluk banka hesabı vardır (Pitigrilli)

METİN PÜTMEK

KÖYÜM

Köyüm dağ yöresinde yeşil gözlü bir gelin;
Esen misk melteminde, bin rayihan var senin.
Dere akar, çay çağlar al - mor çiçekler açar
Yel bir şarkı fısıldar, etraf neşeler saçar.
Kirazlar çiçek açar... Mani söyler genç kızlar;
Bahçelerde sazlara, eşlik eder şen kuşlar.
Bu köy ne şahanedir, Rodop'ta bir tanedir;
Kızları dürdanedir; bakışlar mestânedir...

ALİ RIZA SARAÇOĞLU — GÜMÜLCİNE

(Omer SERVİ)
Yazısız

UZUN İSİM

İlkokula gidiyorduk. Sosyal Bilgiler dersinde iki arkadaşımız gürültü ediyorlardı. Öğretmenimiz derste konuşulduğu zaman çok kızardı. Arkadaşlarımıza dersten sonra kalıp isimlerini, beşeryüz kere yazmalarını söyleyince, Abdülkadir arkadaşımız ayağa kalkarak:

— Öğretmenim çok haksızlık ediyorsunuz! dedi.

— Niçin oğlum? diye öğretmenimiz sordu.

— Öğretmenim, arkadaşımın adı Ali Can, benim ise Abdülkadir Özyiğitoğlu, bu haksızlık değil de nedir öğretmenim?...

Hayrullah SEVER
Mimarsinan Cad. Hızırreis Sk. No: 13 Yıldıztabya/İST.

(Mehmet ASLAN)
Bu sene yazılı kumaşlar moda!

NİÇİN İÇİLİR?

Bir akşam meyhaneye gitmiştim. İçkiyi biraz fazla kaçıran bir arkadaş yanıma geldi:

— Hangi rüzgâr seni buraya attı? Sen hiç bu yerlere gelmezdin... dedi.

Lâtife olsun diye:

— Karım beni terketti. Çok üzgünüm. Buraya efkâr dağıtmaya geldim, dedim.

Arkadaş bir kahkaha attı:

— Karısı terketti diye insan üzülür mü? Halbuki ben aksine bu akşam karımdan ayrılışımın yıldönümünü kutlamak için buraya geldim!

Hasan SABUNCU
Aşağı Kaçaklar Caddesi No: 48
Sarıgök/MANİSA

ANA - BABA RESMİ

Çocuklara, anne ve babalarının resimlerini çizmelerini söylemişti. Çocukların hepsi kâğıda bir şeyler çizmeye çalıştıkları halde yalnız Ahmet hiçbir şey yapmadan düşünüyordu. Bunu izleyen öğretmen, Ahmet'e sordu:

— Neden çizmiyorsun evlâdım?

— Öğretmenim benim annem o kadar şişman ki bu kâğıda sığmaz. Acaba yalnız babamı çizsem olmaz mı?

Necati DEMİRYÜREK
Yeşiltepe Mah. Gökhan Sok. No: 21 ESKİŞEHİR

CEFANI ÇEKİYORUM

Allah rahmet eylesin
Sen öldün ama
Senin yüzünden ben
Bin kere öldüm
Keşke ölmez olaydın
Allahından bulaydın
Bir enayilik ettim de..
Karını ben aldım...

ATTİLÂ KANBİR
Işıklar Cad. Derehan kat: 2 No: 13 ANKARA

DEMEYE GELDİM

İhtiyar iki komşu arasında geçen bir olaydır bu.

Buğdayını değirmene götürmek için komşusu Bekir emmiye giden Ayşe teyze:

— Bekir emmi, bugün de sen sene şey demeye geldim, şey...

— Ne demeye?...

— Eşşek demeye geldim.

Tarlasına gitmek için hazırlık yapmakta olan Bekir emmi:

— Aşa hanım gızımız, bugün bene eşşek deme de ne zaman deesen de. Çünkü ben eskisi gibi eşşek olmayınca, tarlaya yaya gedemez oldum gari, der.

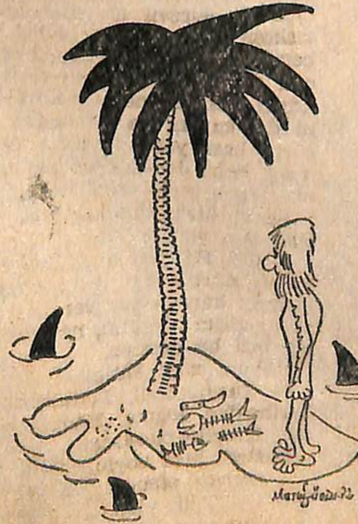
NOT: Çevrede normal sayılan konuşma şeklidir.

Nevzat ÖZTÜRK
Modern Zeytinyağ Fabrikası
Nazilli/AYDIN

ZÜĞÜRDÜN YEMEĞİ

Bir piyaz ver
Şöyle
Okkalı ızgara köfte
Çift porsiyon
Piyazın limonunu unutma
Duble çoban salata yap
Sirkesiz.
Bir tatlı ver
Şerbeti
Yandan çarklı
Kürdanlığın nerde
Be garson
Hesabım,
Bu kadar mı?
Hiçbir şey değil
Zaten bunları
Ben yemedim ki
Rüyamda hazırlamışlar.

YAŞAR BERBEROĞLU
Rıhtım Cad. Tahir Han
Kat: 4 No: 22 KARAKÖY

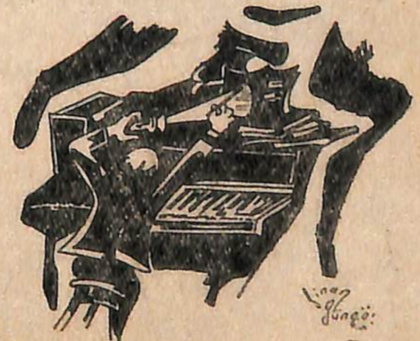

(Metin GÜVEN)
Yazısız

UNUTULMAZ GÜFTELER

* Nihansın dideden ey bekçi Kâzım,
Bana sen değil, baldızın lâzım.
* Avuçlarımda hâlâ sıcaklığın var... Neden bu kadar ateşlisin?
* Madem ki gidiyorsun, bir daha geri dönme...
* Ben yağlı kazan, sense biber, gel yeme vazgeç.
Sen kendine kendin gibi taze hıyar seç.
* Öyle zor, öyle zor ki seni içimden atmak... Ah keşke fazla yemeseydim!
* Seni uzaktan sevmek aşkların en güzeli. Ayakların öyle kokuyor ki!
* İndim yârin bahçesine, gördüm ki parsellenmiş.
* Açık bırak pencereni, oda biraz havalansın.

ESAT KURNAZ
Kişir köyü/SİMAV

(Sinan GÜNGÖR)
Gece müziği bestecisi!

Buna Derler Hâmile!

MUZAFFER İZGÜ

— Efendim, dedi hâkime, şayet izin verirseniz bu konuda ben konuşayım.

— Niçin karınız konuşmuyor? diye sordu hâkim.

— Efendim, bu işin en çok acısını ben çekiyorum da, şayet beni dinlerseniz, zannederim hemen karar verir, bizi feraha kavuşturursunuz... Efendim, şans mı desem, raslantı mı desem, nedense hep böyle antika şeyler bizi bulur. Rahmetli babam da efendim, soyadı kanunu çıktığında, yabancı nüfusa kayıtlı olduğu için bulunduğu ilden soyadını «Kıyar» olarak yazdırmış efendim. Fakat bu bizim «Kıyar» memlekete varıp da, oradaki nüfus memurunun bir daktilo tuşuna yanlış basması yüzünden yıllarca başımıza iş açmıştı efendim. Nüfus memuru, «Kıyar» yazarken, Ka harfi yerine Ha harfine basınca, bizim soyadı çok tuhaf bir soyadı olarak geldi, yazıldı kütüğümüze efendim. Aynı şanssızlık karımın da başına gelmiş efendim... Karımın babası nüfus memuruna karımın ismini yazdırırken: «Kâmile» demiş efendim. Tutmuş nüfus memuru, Ka harfi yerine, yanlışlıkla Ha harfini koyunca, olmuş bizim hanımın ismi «Hâmile» efendim. Vallahi efendim, daha ilk evlendiğimiz günden itibaren aksilikler başladı... Nişanlıydık, bir gün arkadaşlarıma takdim ettim nişanlımı:

«Nişanlım Hâmile» dedim.

Sırıttılar efendim, kıs kıs güldüler... Yanımızdan biraz uzaklaştıktan sonra, içlerinden bir arkadaşım geri dönerek, beni çağırdı:

— Ulan, dedi, bu ne sürat be, daha nişanlıyken?

— Ne hızı yahu? dedim.

— Ulan ne hızı olur mu, daha şimdiden kızı hâmile bırakmışsın...

Kızdım efendim, kızardım da... Arkadaşıma ters ters bakıp yanından uzaklaştım...

O günkü gezi burnumuzdan geldi... Sonra efendim, kızı ailemle tanıştırırken de canım burnuma geldi... Nişanlımı, nişanlımı diyorum efendim, henüz kendi aramızda yapmıştık nişanımızı, bir gün:

— Gel seni ailemle tanıştırayım, dedim...

Memnun oldu, aldım gittim eve.. Bizim peder Allah rahmet eylesin çok aksiydi hâkim bey... Annemle, kardeşlerimle tanıştırmak, onlara, kendinin değil adının Hâmile olduğunu anlatmak kolay oldu amma, babama efendim çok zor oldu.

— Baba, dedim geçip odasına, işte bak, bu Hâmile, biz nişanlanacağız, dedim.

Adam oturdu oturdu kalktı:

— Ulan ne yapacaksın hâmile kızı?

— Evleneceğim baba...

— Ulan kim hâmile etmiş bunu?

— Bir nüfus memuru babacığım.

— Neee?...

Adam yine hop oturdu, hop kalktı:

— Ben elin artıklarını evime gelin diye sokmam...

Yapıştım eline:

— Babacığım yok, bu gebe falan kalmamış, sadece adı Hâmile.

— Git ulan git, bana yutturamazsın, istemem ben bu kızı...

Kız bir taraftan ağlar, der:

— Ben hâmile değilim, şeyim Hâmile...

Peder bağırır:

— Kendi hâmile değilmiş, şeyi hâmileymiş... Ulan kime yutturuyorsunuz?... Defoluuun, defoluun...

Anneme:

— Yahu anne sen anlat bâri babama şunu, dedim.

Bu kez annem geçti babamın yanına:

— A efendi, dedi, bu kız hâmile değil... Babası koymuş Hâmile...

— Neee? Ulan dünya yıkılacak mııı?

— Yahu baba niye yıkılsın?

Bu kez büyük ablam, babamın ellerinden tutarak:

— Ne yapsın kızcağız, gözü kör olsun o nüfus kâtibinin o etmiş, demez mi?

Artık tamam hâkim bey, bizim peder nerdeyse bizi de evlâtlıktan reddedecekti ki, annem kaşıyla gözüyle kızı oradan götürmemi söyledi...

Sonunda annem bir gün:

— A efendi, sen hıyar mısın ki, nüfus kâğıdında hıyar yazılı? demiş.

— Tövbe, demiş babam, nüfus kâtibinin halt etmesi...

Annem taşı gediğine koymuş:

— İşte bu da nüfus kâtibinin halt etmesi, kızın adını Kâmile yazacağına Hâmile yazmış, o kadar...

Sonra efendim, bir keresinde de hastanede nerdeyse doktorla başım belâya girecekti... Üzerinize âfiyet efendim, bizim hanım bademcikle-

rinden rahatsızlanmıştı, kalktık gittik hastane doktoruna... Doktorun başı da öyle kalabalık ki efendim, sağolsun doktor bey bir aaa dedirttiğinin hemen reçetesini doldurmaya başlıyor... Sıra geldi bize. Sordu doktor:

— Hanımın adı?

— Hâmile efendim, dedim.

— Hâmileyse, nisaiyeye efendim, kulak burun boğazda ne işiniz var? dedi.

— Efendim, dedim, yanlış anladınız galiba?

— Efendim ne yanlış anlaması, kaz kafalı mıyız biz? Şimdi bu bayan hâmile değil mi?

Sevindim doktorun anlayışına, gülerek:

— Tamam efendim, Hâmile, dedim.

— Efendim burada size dert mi anlatacağız, yoksa kırk elli hastayı mı muayene edeceğiz?

İki hastabakıcı kolumdan tutup dışarı çıkardılar beni...

Anlayacağınız hâkim bey, biz o gün karıma baktıramadık, üstelik dehastaneden kafasını üşütmüş biri olarak uğurlandık... Çocuk dünyaya getireceği zaman da ayrı sıkıntılar çektim efendim doğumevinde... Sancılar başlayınca götürdüm karımı doğumevine... Yazacaklar ya adını, ben diyorum:

— Hâmile...

Doktor bağırıyor:

— Anladık efendi anladık, adını söyle...

— Hâmile efendim...

Adam nerdeyse sinirinden dövecek beni efendim... Bereket karım yetişiyor imdadıma:

— Hadi sen git, ben anlatırım, diyor...

Ne yaparsınız hâkim bey, bir harf yanlışlığı yüzünden böylece başımıza gelmeyen kalmıyor... Sonra efendim, geçen nüfus sayımında, az daha sayım memurunu öldürecektim efendim. Kendi ismimi yazdırdım. Sıra karıma gelince, soyadımız aynı olduğu için sadece Hâmile dedim.

Sayım memuru:

— Efendim yalnız dünyaya gelmiş çocukları yazıyoruz,, ana karnındakileri yazmıyoruz... Karınızın adı? dedi.

— Hâmile... dedim yine.

— Oh oh maşallah maşallah, ağrısız sancısız doğum yapar inşallah. Siz karınızın adını söyleyin...

Efendim, ben de ne de olsa insanım, bir yerde kafamın tası atıyor. Bağırdım adama:

— Ulan Hâmileee...

Adam benden daha baskın çıktı efendim, bangır bangır bağırmaz mı sokağın ortasında:

— Ulan hâmileyse bana neee, peydahlayan sensin, işi yapan sensin...

İşte o zaman adamın yakasından tutup çektim içeriye efendim. Ağzım köpürmüş beynim dönmüş, adamın gözünün üstüne vurup vurup:

— Ulan bunun adı Hâmileee! diye bağırıyorum.

Adam da yumruğu yedikçe:

— Yahu benden ne şüpheleniyorsun? diye avaz avaz bağırmıyor mu?

Ben bu acayip sözü duydukça daha çok ver ediyorum yumruğu... Sonunda karakola bile düştük efendim. Komiser sordu:

— Sen bunu niçin dövdün? diye.

— Komiser bey, dedim, karım için Hâmile diyorum inanmıyor efendim...

Komiser:

— Yahu, dedi, adam kadın doktoru değil, bir şey değil, ister inanır ister inanmaz, tutup da bunun için adam dövülür mü?

— Ama komiser bey benim karım Hâmile...

— Hâmileyse hâmile yahu, millete nesi? Şehzade doğuracak değil ya!

Hay Allah komisere de anlatamıyacağız derdimizi...

— Bakın komiser bey, dedim, şimdi sizin isminiz ne?

— Abdürrezzak...

— Tamam, benim karım da Hâmile...

Komiser gür kaşlarıyla, gür bıyıklarını oynatarak:

— Haaa, diye bağırdı, kendine gel burası karakoldur efendi, Abdürrezak'la hâmileliğin ne ilişkisi var.

Hay Allah, yahu nasıl anlatayım bilmem ki...

— Şimdi bakın komiser bey, dedim, benim karım Abdürrezzak olsaydı da, siz de Hâmile olsaydınız...

Adam kalkıverdi yerinden:

— Ben mi ulan? dedi.

— Evet siz komiser bey...

— Ben hâmile olacağım ha?...

Hemen zile basıp bir polis çağırdı hâkim bey, beni göstererek:

— At bu kafadan çatlağı nezarete de aklı başına gelsin, dedi.

Vallahi iş sonradan anlaşıldı ama hâkim bey, biz de adam dövmekten, hem de görevli bir memuru dövmekten beş ay hapis cezası aldık, bereket dâvamıza bakan hâkim, acıdı da halime suçumu tecil etti. Aman efendim, ne olur kurtarın beni de, karımı da bu addan... Yoo gerçi bazı yerde faydası olmuyor değil, daha demin otobüsle gelirken bile, sıkış tepiş otobüse binince, ayağımın birini kaldırıp, boş kalan ayağımın yerine karımı:

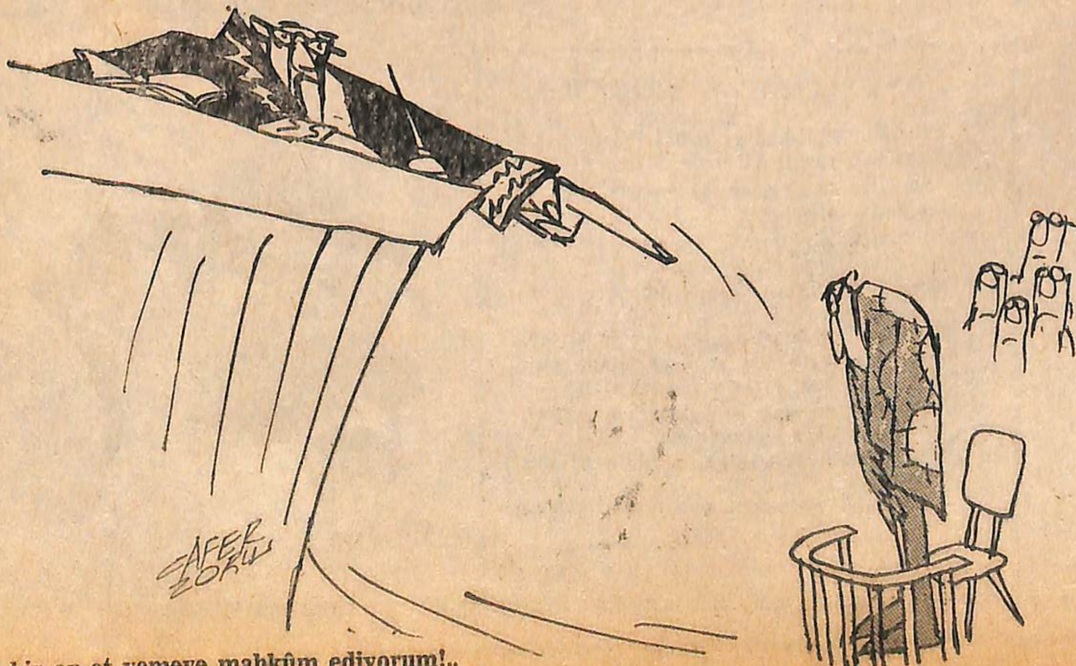
— Gel Hâmile, gel; diye çağırdığımda, dört kişi birden yerinden fırlayarak karıma yer verdiler amma, eksik olsun efendim, ne olur kurtarın bizi bu dertten...

Hâkim, zabıt kâtibine:

— Yazın, dedi, Fettah'tan olma, Feriha'dan doğma, Hâmile Kıyar'ın adı, Kâmile olaraktan...

Bağırdı kısa boylu adam:

— Aman efendim, Kâmile değil Kâmile değil, yine bir yanlışlık falan olur, sonunun e'sini falan unutur, erkek ismi yaparlar, n'olursunuz, şöyle Yaprak olsun, Çiçek olsun, olmazsa Dal, Budak olsun, ama, herhangi bir yanlışlık olmasın...

— Seni bir ay et yemeye mahkûm ediyorum!..

ÖNSEZİ

Suavi Süalp

Önsezi, yâni eski deyimle hissikablelvuku, çok önemli bir duygudur... Frenkler buna «Altıncı his» diyorlar... Her halde bir şeyler biliyorlar ki öyle söylüyorlar... Çünkü biz birçok şeyleri onlardan aldığımıza göre bunu almamamıza bir sebep yok... Bizim eskiler daha ziyade fal, büyü, hüddam, Şükran gibi şeylere merak saldıklarından ve bu yüzden hava aldıklarından, psikoloji denen ilmi hiç çakmıyorlardı... Halbuki zamanımızda psikoloji ilmi çok ileriye gitmiş, durdurmak mümkün olmamıştır... Ruhi hastalıklar, kabakulaktan daha yaygındır... Melâhat'in gözleri de çok baygındır... Melâhat de ne karıdır haaa... Uufff... Neyse mevzumuzu ve masayı dağıtmayalım... Yeni topladık... Ne diyorduk?... Önsezi... Bunu göreceğiz... Sonra vakit bulursak birilerinin başına çorap öreceğiz...

Önsezi, insanın içinde duyduğu hislerin kendi kontrolumuzdan çıkarak, gerçeğin ta kendisini yansıtan ve bizim hareketlerimizi farkında olmayarak ayarlamamızı ve beyin merkezimizden geçen sinirlerin sempatik sistem içindeki ters bir akımla mantığımızı çalıştırarak bizi birçok tehlikeli, sakıncalı, yanlış ve hopor-

nütüflü durumlardan kurtarmaya yarayan bir görünmeyen kuvvettir. (Dikkat bu tarifi Freud'un kitabından aldım... Anlaşılmıyorsa ona bozulun)...

Önsezi veya altıncı his her insanda aynı miktarda var mıdır? Bu suale verilecek cevap basittir. Dikkat et şişenin içindeki asittir. Evet bittabiî yoktur. Çünkü önsezi daha ziyade, hassas, sık sık ağlayan, kravat yerine kaşkol bağlayan, içine kapanık, pazarları açık ve birazcık kaçık kişilerde daha çok görülür. Altıncı hissi kuvvetli kimselerin de inadına beşinci hisleri azdır. Bazı bilginler ve tuhafiyeciler, önsezinin körlerde, sağırlarda daha çok olduğunu söylerse de bu çok uydurma bir ithamdır... Çünkü körler ve sağırlar yeteneklerini kullanırlar... Tavuklar gibidirler. Halbuki önsezisi olan bir kimsenin böyle davranışları yoktur. O sanki bir radar gibidir. Evet önsezisi kuvvetli kimselere «Radar insan» diyebiliriz. Yalnız falcıları bunlara karıştırırsanız size darılırım. Çünkü falcılar önsezileriyle değil, uydurma ve karşılarındakinin enayiliğinin üzerinden iş tutarlar...

Medyumlara gelince, bunlar da önsezi dâvası üzerine çalışmazlar. Zaten medyumlar daha çok dümenden uyur gibi yaparlar. Kendilerini kolayca uyutan ispirtizmacıya bağlıdırlar. Demek ki onları da bir kalemde silmek yerinde olur...

Şimdi bütün bu manyakları bir tarafa bırakıp hakiki önsezicilerle karşı karşıya gelelim. Biz bunu size daha iyi anlatmak için, altıncı hissi çok kuvvetli olan Figen hanımın evine gidiyoruz. Figen hanım günün her saatinde evine kimseyi almaz. Çünkü her an önsezi içinde olduğundan gelenlerin evine ne maksatla geldiğini derhal sezer ve hizmetçisine kendisinin evde olmadığını söylemesini tenbihler... Halbuki bal gibi evdedir. Bunu biz de önsezimizle gayet rahat anlayabiliriz. Ayrıca Figen hanım çok güzel ve câzip bir kadın olduğu için gelenlerin kendine bir şey yapmaya kalkmalarından korkmaktadır. Neyse ben Figen'le eski arkadaşım. Kapıyı vuralım ve bekleyelim... Tak tak.. tak...

«— Hanımım evde yok beyefendi...»

«— Lütfü geldi de. Ona un kurabiyesi de getirdim...»

«— O, siz misiniz Lütfü bey buyrun...»

Loş bir salon... Üstleri kaplan ve manda derisiyle kaplı koltuklar... Duvarlarda yağlı boyalar... Mavi renk hâkim olan bir salon... Üstünde sadece naylon bir sabahlık bulunan Figen'le karşı karşıyayız...

«— İçinize bugün de bir şey giymemişsiniz...»

«— Evet. Bugün önsezim havanın çok sıkıntılı olacağını, fakat öğleden sonra yağmur yağacağını söylüyor da...»

«— Okuyucularım namına geliyorum. Kendileri kalabalık olduğundan dışardalar. Bahçede top oynuyorlar... Bir kaç sorum var...»

Gözlerime isterik ve insanı mahvededen bakışlar fırlatarak sordu:

«— Sezdim, önsezi hakkında sualler değil mi?»

Bu kadın sırf seziş. Güldüm:

«— Ne kadar da hemen seziyorsunuz canım... Tabii...»

«— Sorun bakalım. Fakat daha önce ben sorayım ne içersiniz?»

«— Rakı... Altınbaş olsun...»

«— Meze de beyaz peynir ve kavun değil mi?»

«— Gene sezdiniz... Ne hoş...»

«— Sezerim... Fatmaaa... Beye bir duble Altınbaş çek... Beyaz peynir ve kavun servisi de yap...»

Sonra bana döndü:

«— Tamam mı?»

«— Tamam... Suallerime başlasam...»

«— Buyrun...»

«— Bacaklarınız neden bu kadar tahrik edici?... Pardon yâni nasıl her şeyi seziyorsunuz?...»

«— Bu bende küçükten başladı... İlk olarak evimizin yanacağını babamın elinde sigara ile uyumasından sezdim... Sonra bir arkadaşımla uçurum kenarında dolaşan kocasının onu iteceğini sezdim... Koştum fakat kocası onu maalesef itmemişti... Mahçup oldum ve önsezimin doğru çıkması için arkadaşımı ben ittim ve kocasıyla evlendim...»

Hizmetçi rakıları getirdi. Derhal yumuldum:

«— Hârika... Daha sonra?...»

«— Sonra kocamın onunla parası için evlenmiş olduğunu sezdim ve ayrıldım. Halbuki Affan'ı seviyordum. Daha sonra artık durmadan sezmeye başladım. Biliyor musunuz bu beni rahatsız ediyor...»

Kavundan bir dilim götürürken sordum:

«— Neden?...»

«— Ben de normal insanlar gibi olmak istiyorum... Her şeyi sezmek çok kötü. İnsanların ciğerlerini okuyorum...»

«— Benim ciğerlerim nasıl?»

«— Sigaradan zift olmuş...»

«— Meselâ bir felâketin olacağını nasıl seziyorsunuz?»

«— Her olayı sezişim ayrıdır. Fırtına çıkacağını sezerken burnuma yanık soğan kokusu gelir. Biri bana iftira atacaksa hava maydanoz kokar... Meselâ şimdi burnuma muz kokusu geliyor...»

«— Bu ne demek? Ne seziyorsunuz?»

Gözlerimin içine dayanılmaz şekilde baktı. Bana sokuldu:

«— Siz çapkın bir erkeksiniz ve buraya röportaj yapmaya değil, şey için geldiniz...»

«— Fena mı yaptım?»

«— Çok iyi yaptınız... Fakat dışardakiler ne olacak?»

«— İşte bunu sezemediniz canım. Dışarda kimse yok.»

Figen bana daha çok sokuldu:

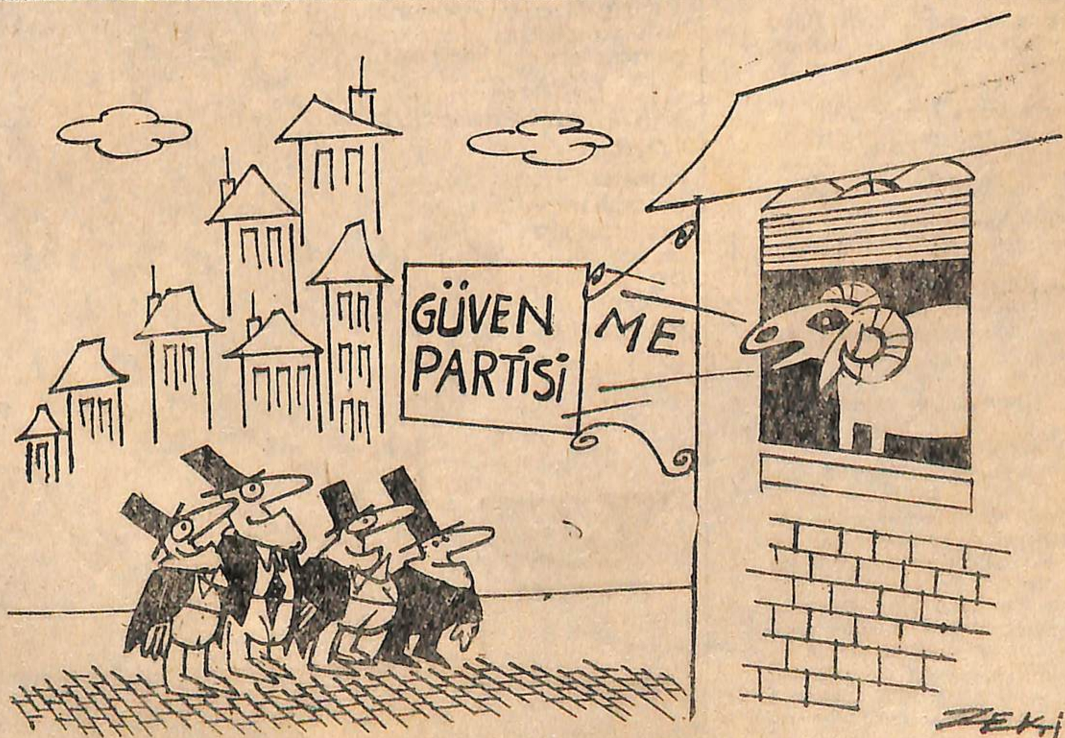
«— Tek altıncı hissimin kaybolduğu zaman işte bu an...»

Rakının sonunu diktim:

«— Şimdi ne seziyorsun Figen'ciğim?...»

Kusura bakmayın, röportaj yarım kaldı... Fakat size önsezinin nelere malolduğunu anlatabildim sanırım... Bundan gerisini de sizin önsezinize bırakıyorum... Mersi...

Suavi SÜALP

— CHP'den istifa edenlere, Güven Partisi çağrıda bulundu. —

— 33 —

— Amanın amanın, aboooov lan abooov! diyordu.

Sonra bir gülme tutturdu. Resimleri de gördükten sonra iyice başı dönmeye gözleri kararmaya başlamıştı. Hacı:

— Al elinden onları ogil al, dedi. Birez daha durursa, oğlan gafasını yelliyecek...

— Bırak, dedi Durmuş, baksın...

Memleketine mektup yazan mektubunu bitirmiş, zarfının üstünü yazmış uyumuştu. Hacı başını duvara dayamış, gözleri kapalıydı, Durmuş'un da gözleri kapanmak üzereydi. Ama daha hâlâ İdiris resimlere bakıyordu. Bir taraftan da boyuna gülüyordu:

— Biliyon mu Durmuş gardaş, dedi, anasını satiyim, ben burda eyicene para birikdirip bu avratlardan alacam.

— Ya melmeketteki? diye sordu Durmuş.

— Melmeketteki mi? Ossun be hemişerim, onu da alırık, bi dene de bunlardan alırık...

— Bir de taksi alın, dedi alaylı alaylı Durmuş.

— Alırık lan ağam, bir de taksi alırık.

— Geçen içine süren?...

— Sürerik be ağam, çok çif sürdük melmekette biz...

— Tamam, çif sürer gibi süren... Amma taksi olunca bi tane olmaz ki, iki tane isder, birini arkaya oturtun birini öne...

— İki dene alırık be hemişerim... Bak işde, biri şu, biri de şu...

— Tamam, seni gapıda bekliyorlar...

Durmuş, İdiris'in iyice kafayı bulduğunu anlamıştı:

— Lan hemşerim, dedi, bunlar gâvur gızı gâvur...

— Ossun be hemişerim, gâvur gızı alırık. Yaman Mırtaza'nın dediğine göre, gâvur gızları daha bi tevatür olurlarmış... Gördük bögün köfde yirkene... Alacam ulan, iki dene gâvur gızı alacam, bir de Mihrican'ı alacam...

Tekrar gülmeye başladı... Ardından yumruğunu küüüt diye altındaki döşeme tahtasına vuruverdi. Zavallı ev, hiç böyle yumruk görmemiş ki bugüne değin, sanki göçüyormuş gibi her tarafı birden sarsılmaya, zangırdamaya başladı. Uyuyanların hepsi uyandılar:

— Nooli ki? dediler.

— Heç heç, dedi Durmuş, bizim İdiris efkârlandı.

— Ocağınız batmıya, dedi Hacı, efikâr mefikâr derikene, evi başımıza göçüreceniz... Ver ogil ver o foturafları...

Kalkıverdi ayağa İdiris:

— Yidik mi lan? dedi. Bir tekme çekti evin tabanına...

Zavallı ev, bir daha gitti geldi... Ötekiler:

— Al bire herif götür şunu, içirdin şarabı, deli etdin herifi, dediler.

Durmuş:

— Hadi İdiris, dedi, gidek...

— Avrat bazarına mı?

— Orası olmaz şindi, bazara, yarından sona...

— Şindi gidek...

— Olmaz hemişerim, yarından sona...

Ağlamaya başladı İdiris:

— Gurban gurban hemişerim, şindi gidek...

Gülünecek bir durumdu amma, ötekilerin hepsi de uyku sersemi oldukları için gülemiyorlardı. Hattâ kızıyorlardı:

— Ulan Durmuş, ulan Durmuş, verdin resimleri eline, goydun şarabı ağzına, herif şindi nerdeyse ya bize saldıracak, ya da evi yıkacak, al götür şunu Allah lillâh aşgına...

Durmuş, İdiris'in omuzundan yakaladı:

— Hadi hemişerim, dedi...

— Avrat bazarı?

— Söz, bazar günü... Hem şindi senin cebinde para da yok...

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— Geder bubamı uyandırır alırım...

Ötekiler hep bir ağızdan:

— Gapandı ora oğlum gapandı, dediler. Allah Allah, den sanki oğlan bi gış ahırda yatıp da baharın çayıra salınmış eşşek azgını...

Hacı, yattığı köşeden:

— Anırsa eyi gelir ya, dedi...

Durmuş, İdiris'in kolundan tutup kapının önüne çıkardı. Sallanıyordu İdiris, düşmemek için kapının kolunu tuttuktan sonra:

— N'oldu bana hemişerim, dedi.

— Zerhoş oldun...

— Hah ha hi hi haaa, diye bir deli kahkahası attıktan sonra:

— Lan gardaş, dedi, şindi o resimdekilerden biri ele geçse yok mu ya... Ah beee ahhh... Lan ooof!...

— Hişş, dedi Durmuş, bağırma öyle, polisler alır götürürler sona...

— Beni mi? dedi... Hemişerim ben asgeryede mutbağın başganıydım bee, bi keresinde inzibatlar düymem açık yakalamışlardı da, onnara ben garargâh mutbağının başganıyım dedim o dakga bırakdılar...

— Burda da bırakırlar amma, şöyle sabaha gadar seni ıslatdıkdan sonra... Hadi baalım yörü, seni apartmanına götürüyorum...

— Lan hemişerim bazara gedek be...

— Bazar dağılmışdır oğlum şindi dağılmışdır, yörü... Al baalım, şunu da çinne ağzında.

— O ne ki hemişerim?

— Bi baş sarmısak...

— N'olacak?

— Buban, belki gızışır bana, annamasın şarap içdiğini...

İdiris, yandaki evin duvarına çekti bu kez yumruğunu:

— Ne garışırmış ki, dedi, esgerlimizi bilene yapdık, ulan şarap da içerim, ırakı da içerim, avrat bazarına da gederim. Canı isdiyorsa gendi de gelsin bazara...

— Sen napacan çinne oğlum çinne...

Durmuş, soyduğu iri bir diş sarmısağı, İdiris'in ağzına attı.

Bir ara, köşenin birinden, kolkola bir çift çıktı. İdiris:

— Hemişerim, bu da bazar avradı mı? diye Durmuş'a sordu.

Durmuş:

— Hişş, dedi...

— Lân lâfımı dibime dıkıyon be, vallaha benim bangırasım geliyor...

— Lan hemişerim, bizi garagollara düşürecen vallaha. Bak böyle edersen bazar günü seni heç bi yere götürmem...

Oturdu İdiris bu kez kaldırıma, yine ağlamaya başladı:

— Canıma gıyarım vallaha, dedi...

Durmuş kolundan yapıştı:

— Eyi eyi, kak şindi gidek, dedi.

İdiris ağlıyordu kaldırımda, kalkmıyordu... O sırada köşeden yaşlı bir adam çıktı. Yanlarına geldi:

— Niye ağlıyor bu delikanlı? diye sordu.

— Heç, dedi Durmuş, bubası hasde de...

— Vah vah, dedi adam. Ağlama delikanlı ağlama iyi olur baban, bi şeyi kalmaz.

İdiris, göz yaşlarını sile sile kalktı kaldırımdan. Düşe kalka, kaldıkları yere geldiler. Durmuş:

— Tamam, dedi, ben gediyorum... Daha yarın zabah işe kahacıyk... Yörü de hemen yat!...

— Söz deel mi Durmuş gardaş?...

— Söz söz!..

— Vallah çok sevdim seni hemişerim çok, Mırtaza'dan da çok sevdim seni...

— Hemen uyu, babayın yanında da zerhoş olduğunu heç belli etme, sona bana gızışır...

Ayrıldılar... Durmuş köşe başında kayboldu, İdiris zifirî karanlık hole daldı. Bir taşa çarptı, düşecek gibi oldu, kendini topladı ve merdivenleri inmeye başladı.

Halo dayı:

— Geciktin oğul! dedi...

Hiç sesi çıkmadı İdiris'in...

— Gelene gadar uyumadım...

Yine seslenmedi İdiris.

— Deniz gıyısına mı endiniz?

— Yoo, hemişerileriynen oturduk.

Birden yersiz, gülmeye başladı...

— Niye gülüyon? diye karanlıkta sordu Halo dayı.

— Heç... Aklıma gülmek geldi...

— Allah güldürsün...

Çarığıyla girdi yatağa. İçi yanıyordu. Yorganın yarısını çekmedi bile üstüne... Bir pofladı, sonra «Ahh» dedi, sağından soluna döndü, yanda yığılmış yorgana sarılarak uyudu... Biraz sonra Halo dayı kalktı yerinden oğlunun yanına geldi, altında kalmış yorganı, üstüne örttü, yanlarını bastırdı.

Halo dayı, oğlu gelinceye dek hep cebindeki para çıkınıyla oynamıştı. Oğlunun parasıyla, kendi parasını orta yere koyarak, biribirine karıştırmış, bu haftalığı da alınca, kendi parasının ne kadar olacağını hesaplamıştı. Hem, üç ay eksik, beş ay fazla n'olacaktı sanki? Oğlunun parasına hiç dokunmayacaktı, onu yemek parasına da ortak etmeyecekti. Ve böylece:

«Geden orda, oğlanın üsdüne yük olun, gazandığını yin» diyenlerin yüzünü kara çıkartacaktı. Şayet oğlu, ev kirasını vermek isterse, ona bir şey demeyecekti, hem ikibuçuk liradan ne tutardı ki?... Çok şükür Allah'a, yemeleri de yerindeydi. Sanki köyde olsalar bundan iyisini mi yiyeceklerdi. Köyde, kaç haftada bir kuru fasulyenin yüzünü görüyorlardı, kaç haftada bir patates kaynatabiliyorlardı?

Oğlu, sayıklıyordu:

— Bazara bazar gurulacak! diyordu...

— Heye oğul, dedi en alçak sesiyle, bazar gurulacak ve buban, iki dene öküzü alacak, gatacak ardına, kövün yolunu dutacak... Sen de yemin edecen orda, vallah billâh diyecen, bubam benim paramdan bi guruş gatmadı içine diyecen, hattâ benim yidiklerimi bilene o verdi diyecen... İnanmıyacaklar, o zaman çıkaracan paranı çıkınıynan, dökecen ortaya, «Bakın lan itoğlu itler» diyecen. Sona atacan parayı Şişgo Bedo'nun önüne, «Hadi baalım, ver gızı, gur düğünü diyecen... O zaman görmeli Dingil Zako'nun yüzünü, o zaman görmeli Dik Yussuf'un yüzünü... Hırtolar, şişer galırlar orta yerde...

İdiris rüyasında güldü...

Halo dayı da güldü:

— İşde böyle, dedi, baba oğul güleciyk...

Ama, hesaplayamadı kaç haftada, kaç ayda, kaç yılda birikirdi öküz parası... Önemi yoktu, nasıl olsa yarın yine haftabaşıydı. Bir hafta daha geçecek, sonra yine haftabaşı olacaktı... Elbette günün birinde bir dökecekti ki çıkını ortaya, paralar ona, «Tamam, biz öküzleri alacak kadar olduk, hadi yörü» diyeceklerdi...

* * *

Pazar sabahı İdiris Halo dayıya:

— Bubaa, bana iki onnuk verecen mi? diye sordu.

— N'apacan oğul, işlik mi alacan gendine?

— Yok buba, cebimde dursun diyecekdim...

— Düşürün müşürün... Az verem.

— İki onnuk buba...

Halo dayı, sarı çıkını çözdü, iki tane onluk uzattı oğluna:

— Al oğul, dedi... Amma sahap ol, burda gapı iti çok...

— Olurum buba...

Çarıklarını ayağına geçirdiği gibi hızla merdivenlerden çıktı. Kaç gündür bu günü bekliyordu. İple çekmişti sanki şu bir haftayı. Halo dayı bağırdı ardından:

(Devamı var)

TÜRKİYE
VAKIFLAR BANKASI

Tahsil bursu ikramiyesi ile yavrunuzun geleceğini şimdiden garantileyen TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI'NDA Açtıracağınız bir hesap, unutmayınız ki çocuklarınızın istikbaline açılacak en büyük şans kapısıdır

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR
HERKESİN İSTİKBALİNİN GARANTİSİDİR.
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 60872 - A - 201212 — 117)

ARANIYOR

Bulana:

10.000 Lira

Yediden yetmişe hepinizin seve seve katılacağı yepyeni bir yarışmaya başlamış bulunuyoruz:

ARANIYOR

«ARANIYOR» yarışmasını her hafta meraklı izleyecek, gülecek, düşünecek ve

10.000 Lira

kazanabileceksiniz.

Bu yepyeni yarışmamızın konusuna gelince: Her hafta Akbaba'nın arka kapağında beş renkli resimli, yazılı, bulmacalı konu ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Bu renkli, resimli, yazılı, bulmacalı konuda daima bir şey (örneğin, katil) veya şeyler (örneğin, suçlular) ARANIYOR olacak ve sizler de bulmaya çalışacaksınız. Cevabınızı bir kâğıda yazacak, isminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra «ARANIYOR» kuponunu keserek bir zarfa koyacak,

AKBABA Dergisi
Yarışma Servisi
Divanyolu — İSTANBUL

adresine yollayacaksınız.

«ARANIYOR» kuponunu kesip göndermeyenler, doğru cevap verseler dahi yarışmaya katılamıyacaktır.

Yarışmamız onüç sayı sürecek ve her hafta değişik konulu bulmaca ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Okurlarımız cevaplarını bir kâğıda yazıp, bir «ARANIYOR» kuponu ile yarışmaya katılacakları gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla «ARANIYOR» kuponu gönderenler fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Onüç sayı sürecek yarışma sonunda doğru cevap veren okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek, «ARANIYOR» yarışmasının onüçüne de doğru cevap veren

10.000 Lira

kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 doğru cevap veren okurlarımız da çeşitli para ikramiyeleri kazanacaklardır.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8-10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11

Fiyatı: 150 kuruş.

İLÂN FİYATI: Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 lira.

Afacanın marifeti

Oynadığı topla, komşusunun camını kıran sekiz yaşındaki oğlan, terbiyeli bir sesle ev sahibine:

— Özür dilerim madam, dedi. Bu kazayı bir daha tekrarlamıyacağım. Beş dakikaya kadar babam gelip camınızı tamir edecek.

Ve topuyla oradan uzaklaştı. Beş dakika sonra bir camcı gelip camı değiştirdi. İşi bittikten sonra:

— Borcunuz sekiz frank madam, dedi.

Ev sahibi kadın şaşkın:

— Fakat çocuk bana babasının camı tamir edeceğini söylemişti... Siz onun babası değil misiniz? diye sordu.

— Ne münasebet. Ben çocuğu tanımıyorum. Sadece bana geldi: «Annem acele camımızı tamir etmenizi istiyor» dedi.

— Çabuk indir elbiseni... Mayo giymeyi unutmuşsun!..

İşin sıkıcı tarafı

Genç bir sinema artisti, arkadaşına:

— İki milyoner beni deli gibi seviyor, dedi. İkisi de yakışıklı aynı zamanda. Ve, ikisi de benimle evlenmek istiyor. İşin sıkıcı tarafı, ilkin hangisiyle evleneyim diye bir türlü karar veremiyorum!

Alışkanlık

Aklı fikri televizyonda olan çocuğa, eve gelen babası sordu:

— Annen nasıl? Başının ağrısı geçti mi?

— Görünümü iyi, diye cevap verdi çocuk. Fakat ses bozuk!

Yazısız

Kurnaz Gaskonyalı

Henri VI'nın çok sevdiği bir atı vardı. Ve bu atın ölüm haberini ilk bildirecek olanı öldüreceğine dair yemin etti. Ata çok iyi bakılıyordu ama yıllar geçti ve günün birinde at öldü.

Bir Gaskonyalı, kralın huzuruna çıkarak:

— Eyvah, Sir!... Atınız... Bu güzel hayvan... Sizin atınız diyorum majeste... Bu şahane hayvan... diye kekeledi.

Bunu duyan kral, haykırdı:

— Atım öldü demek!

— Asılacaksınız Sir! dedi kurnaz adam. Bu haberi ilk veren siz oldunuz.

Kim haklı?

Bir kaç günlük tatilini Londra'da geçiren bir İskoçyalı, memleketine döndüğünde bir arkadaşı tatilini nasıl geçirdiğini sordu. İskoçyalı:

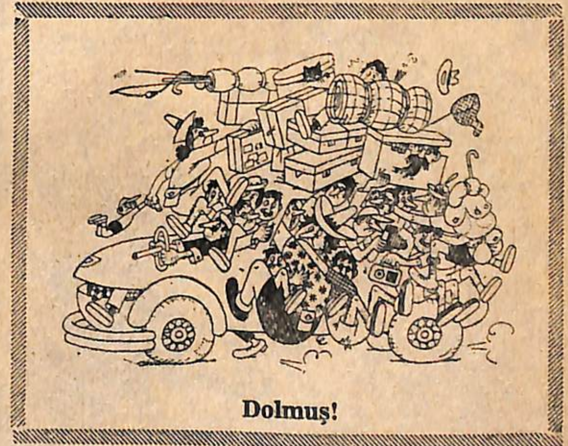
— Çok iyi geçti. Yalnız Londralıların garip insanlar olduklarını söylemeden geçemiyeceğim.

— Ne gibi?

— Anlatayım: Bir gece, sabahın ikisinde, oteldeki odamın önüne gelen bir Londralı ulur gibi bağırarak kapıyı yumrukladı. Sen söyle Allahaşkına, sabahın saat ikisinde böyle saygısızlık olur mu?...

— Peki sen buna karşılık ne yaptın?...

— Hiç, ne yapacağım?... Sakin bir şekilde yine gaydamı çalmaya devam ettim.

Dolmuş!

Özleyiş

Adam, arkadaşına:

— Eee, dedi, onbeş gün sonra karım, Cote d'Azur'dan dönüyor.

— Bayağı özledin demek, diye cevap verdi arkadaşı. Ne kadar oldu gideli?

— Yarın erkenden gidiyor.

Yazısız

Zamanla...

Hâlâ bir süre önce yaptıkları kavganın kırgınlığını taşıyan kadın, kendisiyle şakalaşan kocasına sordu:

— Bütün bu olup bitenlerden sonra nasıl yüzüme bakabiliyorsun?

— Ne yaparsın karıcığım, diye geveledi adam. İnsan zamanla en korkunç şeylere bile bakmaya alışıyor!

Neden aldatıyormuş?

Ciddi erkek, çapkın arkadaşına:

— Mademki karını seviyorsun, neden onu aldatıyorsun? diye sordu.

Çapkın erkek pişkin bir tavırla cevap verdi:

— Onu her aldatışımda kendisinin bütün kadınlardan daha üstün olduğunu anlıyorum da ondan.

Başkası yanmasın

Yetişkin kız annesine sordu:

— Babamla tanışmanız bir kaza yüzünden olmuş öyle mi?

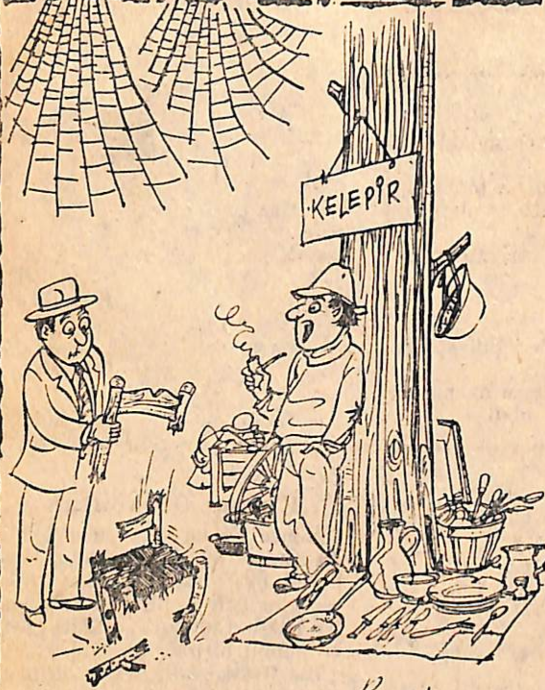
— Evet yavrum, diye doğruladı annesi. Ben tam boğulmak üzereyken babanın yetişip kurtarması, bizleri nikâh masasına oturttu.

— Öyleyse, benim denize girmemi neden istemiyor babam?

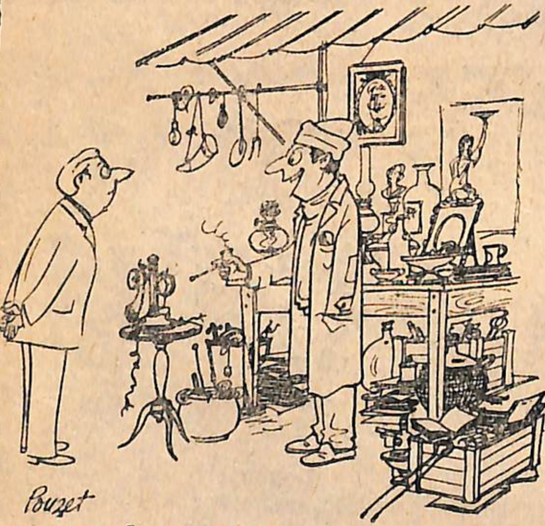

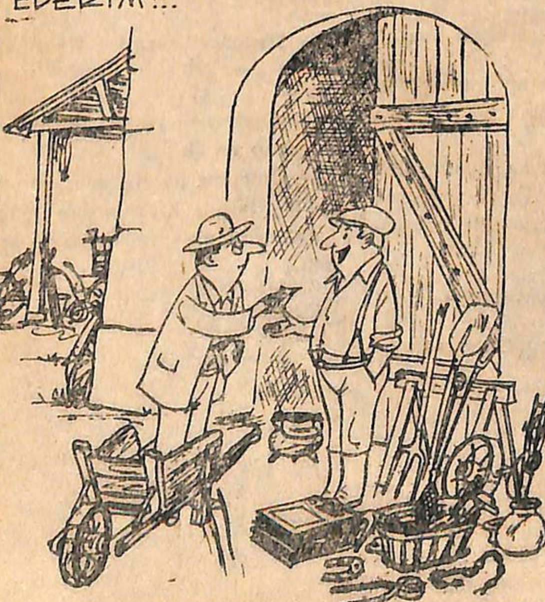
Bit Pazarında

– BU, ALINACAK BİR KELEPİRDİR... AMA, NAZİK ŞEKİLDE TUTULARAK ALINACAK BİR KELEPİRDİR!..

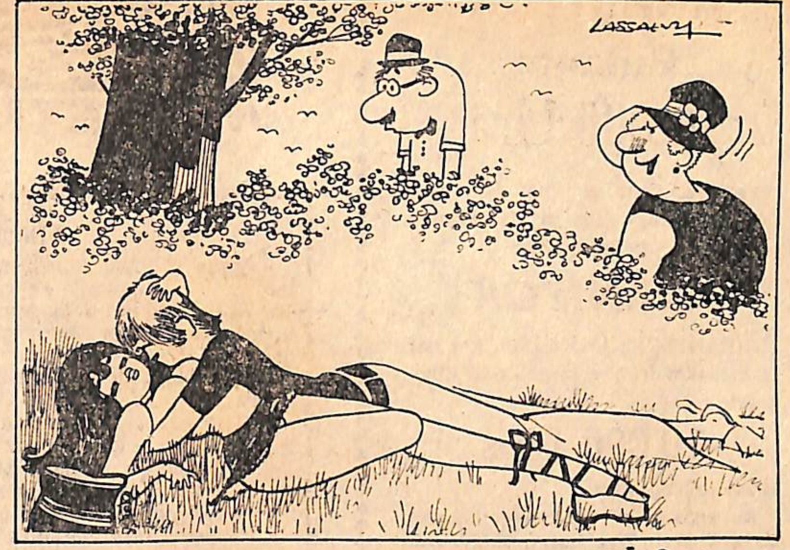

– PTT. NİN TELEFONLARINDAN DAHA İYİ ÇALIŞTIĞINI GARANTİ EDERİM!..

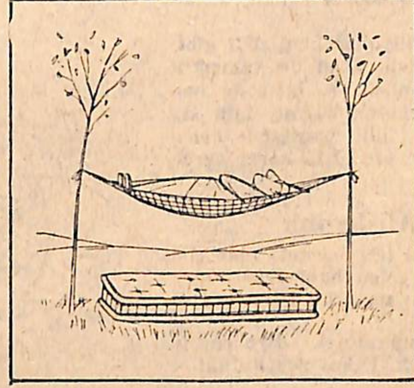

– HEDİYE OLACAKSA PAKET YAPALIM!

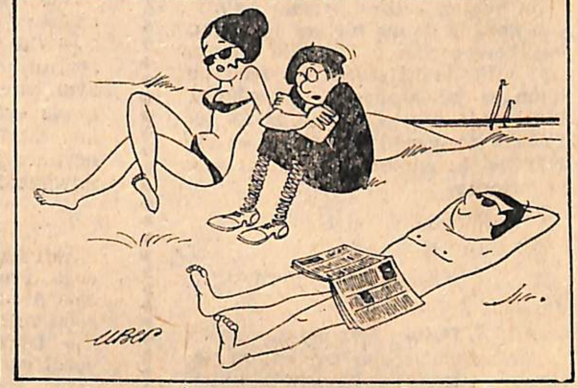
Dünya Karikatürleri

– BOŞUNA NE BAKIP DURUYORSUN HERİF? YILLARDIR BU İŞİ YAPTIĞIN YOK SENİN!..

YAZISIZ

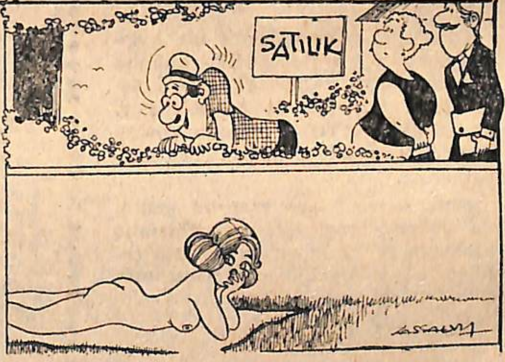
– TÜH BE! KAÇ SAATTİR BİR RÜZGÂR ESMEDİ!..

– PAZARLIĞI UZATMA KARICIĞIM...

– KARARIMI VERDİM...

– EVİ SATIN ALIYORUM!..

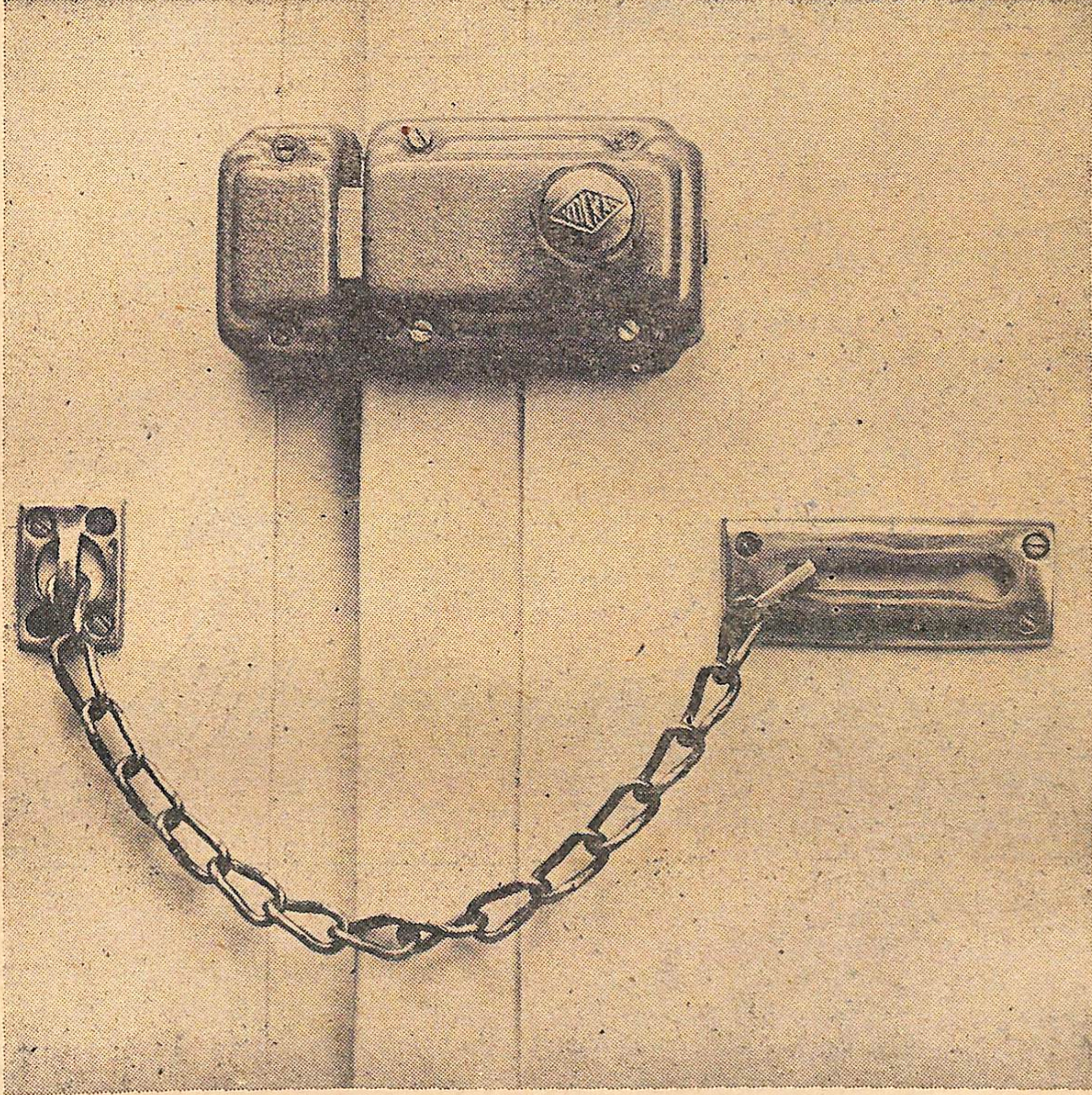

YAZISIZ

YAZISIZ

HER TEDBİR EMNİYET İÇİN...

...PARANIZIN İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİ İÇİN:

Türkiye İş Bankası

(Yeni Ajans: 2411 — 118)

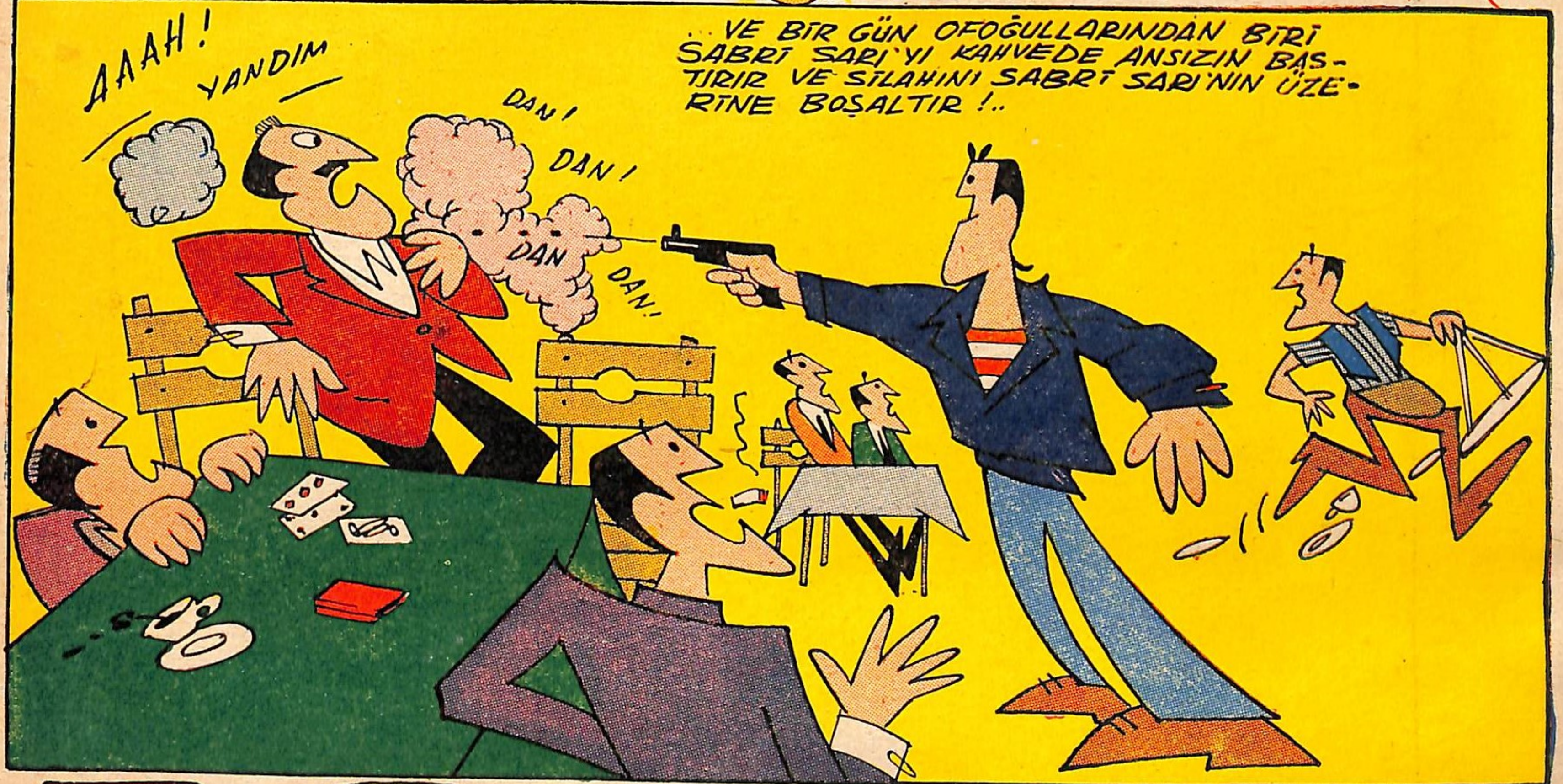
Akbaba

ARANIYOR

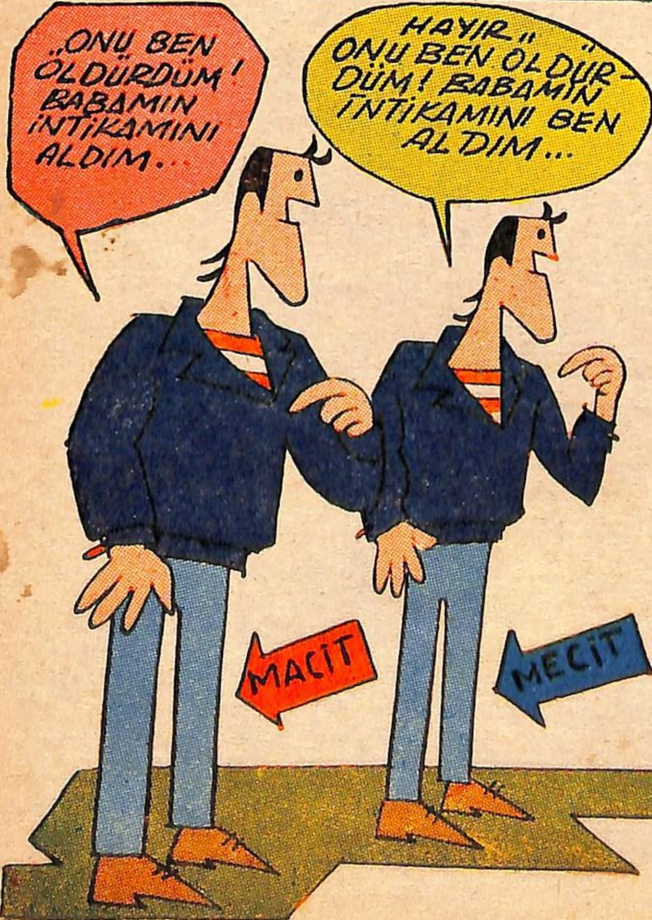
BULANA 10.000 LİRA

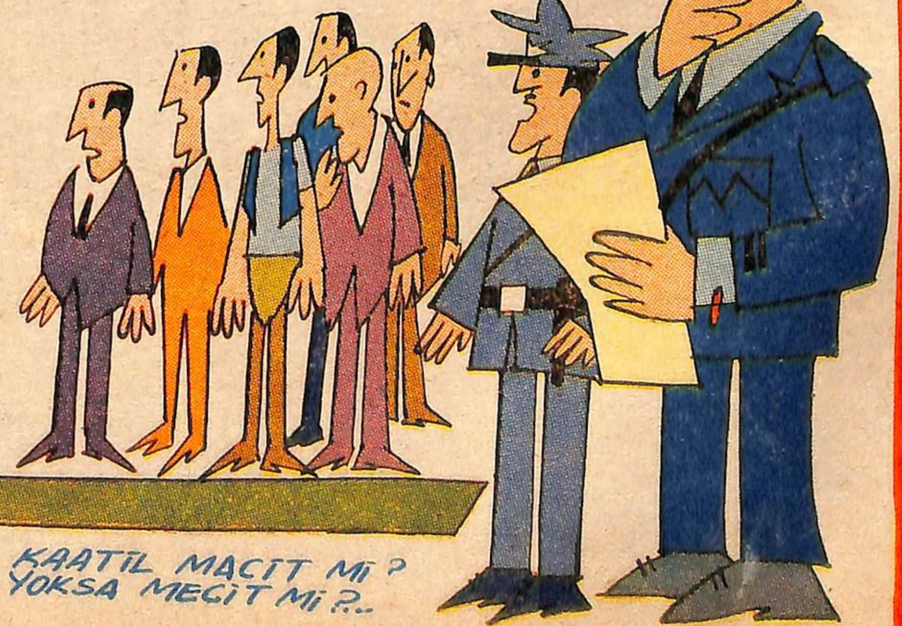
KUPON No 10

OF OĞULLARINDAN MACİT İLE MECİT İKİZ KARDEŞTİRLER. HER GÜN ATIŞ TALİMİ YAPARLAR. MACİT UÇAN KUŞU TEK KURŞUNLA GÖZÜNDEN VURABİLİR. MECİT İSE BİRAZ KÖR NİŞANCIDIR. BUNLARIN BÖYLE HAZIRLANMALARININ BİR SEBEBİ VAR: KAN DAVASI. SARI OĞULLARINDAN SABRİ SARI ÖLDÜRÜLECEK. BABA İNTİKAMI ALINACAK...

BİRBİRLERİNE TIPA.TIP BENZEDİKLERİNDEN ŞAHİTLERDE ŞAŞIRDI. HER İKİSİ DE KENDİSİNİN KAATİL OLDUĞUNU İDDİA EDİYORDU. ADLİ TIP RAPORUNDA ŞUNLAR YAZIYORDU:
« CESEDİN MUHTELİF YERLERİNDEN 7.65 ÇAPINDA DOKUZ KURŞUN ÇIKARILDI. MERMİLER YAKIN MESAFEDEN ATILMIŞ. » HEPSİ BU KADAR.

KAATİL ARANIYOR, BULAN KAZANIYOR.